www.punjabilibrary.com

ਤਤਕਰਾ

ਕੁਝ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ 5

ਲੇਖਕਾਂ ਬਾਰੇ 8

ਕਵਿਤਾਵਾਂ

1. ਅੱਲ੍ਹਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ (ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ) 10
2. ਔਰਤ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 13
3. ਤੇਰੀ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 17
4. ਆਸਾਂ ਦੀ ਬੁਗਣੀ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 20
5. ਮਾਸ ਦਾ ਟੁੱਕੜਾ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 24
6. ਉੱਨ ਦੇ ਸਵੈਟਰ (ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ) 28
7. ਖੁਸ਼ਨਸੀਬ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 31
8. ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਹੀ ਮੇਰੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 35
9. ਰਾਹ ਤੇ ਰਾਹੀ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 39
10. ਮੈਂ ਪਰਦੇਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 42
11. ਧਰੇਕ ਦੇ ਬੂਟੇ (ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ) 45
12. ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਸੁਪਨਾ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 50
13. ਦਾਦਾ ਜੀ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 53
14. ਕਤਲ ਬੇਜ਼ੁਬਾਨਾਂ ਦਾ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 57
15. ਇੱਕ ਬਟਾ ਦੋ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 59
16. ਮੁਰਦਾ ਜਾਗ ਪਿਆ (ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ) 64

www.punjabilibrary.com

17. ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਪਰਿੰਦਾ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 67

18. ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਦਿਆ ਸੱਜਣਾ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 70

19. ਹਵਸ਼ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 74

20. ਅਧਿਆਪਕ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 78

21. ਮੇਰੇ ਭਰਾ (ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ) 80

22. ਅਖਬਾਰ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 84

23. ਚੰਨ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 88

24. ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 91

25. ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 94

26. ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ (ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ) 97

27. ਜਾਤ ਦਾ ਰੌਲਾ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 100

28. ਸ਼ਾਮ ਰੰਗਿਆ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 103

29. ਹੁਣ ਦੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 106

30. ਪਤਝੜ ਤੇ ਬਸੰਤ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 110

31. ਭੰਡਾ ਭੰਡੋਰੀਆ (ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ) 114

32. ਵੋਟ ਗਰੀਬ ਦੀ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 119

33. ਬਹੁਤ ਜਨਮ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 122

34. ਕੀ ਇਹੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਏ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 125

35. ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਗਈ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 128

36. ਲੋਅ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ (ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ) 131

37. ਬਾਪ ਮੇਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਣਾਗਾ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 135

38. ਮਤਲਬੀ ਦਿਲਬਰਾ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 138

39. ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 142

www.punjabilibrary.com

40. ਵਿੰਗ ਤੜਿੰਗੇ ਦੰਦ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 146

41. ਮੇਰੇ ਤੇ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਫਰਕ (ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ) 149

42. ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 152

43. ਸਖ਼ਤ ਸਜਾਵਾਂ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 156

44. ਮੁੱਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 159

45. ਬੇ ਰੰਗ ਜਿੰਦਗੀ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 162

46. ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ (ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ) 164

47. ਮੂਲ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਜ ਪਿਆਰਾ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 168

48. ਤੂੰ ਹਾਂ ਤੂੰ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 171

49. ਮੈਂ ਹਾਂ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ (ਦੀਪ ਗਗਨ) 174

50. ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੀ ਅਖੀਰ ਨਹੀਂ (ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ) 178

www.punjabilibrary.com

ਕੁਝ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ

ਹਰ ਇੱਕ ਜੀਵ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਾਚਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਮਾਸਾਹਾਰੀ ਵੀ। ਪਰ ਕੁਝ ਜੀਵ ਐਸੇ ਨੇ ਜੋ ਸਿਰਫ ਮਾਸਾਹਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ। ਜਿਵੇਂ ਗਾਂ ਮਾਸ ਨਹੀਂ ਖਾ ਸਕਦੀ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਘਾ ਨਹੀਂ ਖਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਗਰ ਪਰਮਾਰਥ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਭ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਅਗਰ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਚਨ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਹੈ। ਉਂਝ ਰੱਬ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੈ..

ਸਭਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ।।

ਤਿਸ ਦੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭਿ ਮਹਿ ਚਾਨਣ ਹੋਇ।।

ਭਾਵ - ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਉਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਜੋਤਿ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਜੋਤਿ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਨਣ ਹੈ। ਭਾਵ ਵਿਗਿਆਨ ਹੀ ਰੱਬ ਹੈ। ਰੱਬ ਹੀ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ।

ਗੱਲ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਭੁੱਖ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਸ ਦੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਿਸਮ ਦੀ, ਕਿਸੇ ਰੂਹ ਦੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਰਦ ਦੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਆ ਦੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੀ। ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਮਿਟਦੀ, ਸਾਧਨ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਹਰ ਜੀਵ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਢੰਗ ਲੱਭ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਭੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੁੱਖ ਮਨ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਕਿਤਾਬਾ

www.punjabilibrary.com

ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਗਰ ਕੋਈ ਦਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦਰਦ ਬਾਰੇ ਪੜੇਗਾ, ਪਿਆਰ ਦਾ ਭੁੱਖਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਿਆਰ ਬਾਰੇ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਚੋ' ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਪੜਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨ ਦੀ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਭਕਾਰੀ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਦੋਸਤ ਦਾ ਰੂਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਹਰ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਜਾਂ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਬਹਿਤਰ ਹਨ। ਗਿਆਨ ਆਉਣ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਸੂਝਵਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਹੰਕਾਰੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਆਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਏਨਾ ਨਹੀਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਭ ਸਮਝ ਸਕੇ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਤਨ ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਹੰਸ ਉਡਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿਸੇ ਖੂਹ ਤੇ ਆ ਬੈਠਾ। ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੱਡੂ ਸੀ। ਡੱਡੂ ਨੇ ਹੰਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈ? ਹੰਸ ਨੇ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਡੱਡੂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਡੱਡੂ ਕਦੇ ਖੂਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਹੰਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਾਕਾਰਾ ਕਿਹਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਸਿਰਫ ਖੂਹ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਜਦਕਿ ਹੰਸ ਦੀ ਸਮਝ ਚ' ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਆਨ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਗਿਆਨ ਦੀ ਉਹ ਕੁੰਜੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਤਾਲਾ ਖੋਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਉਂਝ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹੈ ਜੋ ਪਦ ਪਦ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸੂਰਜ ਬਣ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕੀੜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪਰਬਤ ਤੱਕ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਹਾਸ਼ਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ

www.punjabilibrary.com

ਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਵੀ ਸਹੀ ਰਾਹ ਵੱਲ ਮੋੜਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਰੱਖੀਏ। ਗਿਆਨ ਉਹ ਦੀਪਕ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਜਗਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦਾ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

www.punjabilibrary.com

ਲੇਖਕਾਂ ਬਾਰੇ

ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਵੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਚਨਹਾਰ ਨੇ ਬੀਤ ਚੁਕੇ, ਵਰਤਮਾਨ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਉਪਜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨਿਚੋੜ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਹਾਲਾਤ, ਸੰਦੇਸ਼ ਆਦਿ ਦਾ ਰੂਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਲੱਭ ਲੈਂਦਾਂ ਹੈ। ਤੇ ਲਿਖ ਕੇ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਸਾਧਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਵੀ ਕੁਝ ਐਸੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਰੂਪੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਕੱਲੇ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀਹ ਮੇਰੀਆਂ, ਵੀਰ ਮੇਰੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੀਪ ਗਗਨ ਦੀਆਂ ਤੇ ਦਸ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਮੇਰੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਤਿੰਨੋਂ ਇੱਕੋਂ ਮਾਂ ਦੇ ਜਾਏ ਹਾਂ। ਦਰਅਸਲ ਸਾਡੇ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਲਿੱਖਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਲਿਖਣ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਰੱਖਦੇ ਨੇ। ਪਰ ਵਕਤ ਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾ ਸਕੇ ਤੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਡੇ ਤਿੰਨਾਂ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਦਾ ਗੁਣ ਸਾਡੇ ਮਾਪਿਆ ਕਾਰਨ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਪਿਆਰ ਭਰੀ ਸਾਡੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅਸੀਂ ਬਹਿਤਰ ਇਨਸਾਨ ਤੇ ਲੇਖਕ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹਾਂ।

ਉਂਞ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਕਰੀਬ ਪੰਦਰਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਪਰ ਸਿਰਫ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਭਰਪੂਰ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕੱਲਾ ਅਜੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸ਼ਾਇਦ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਨਾਲ ਰਲ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਰੂਪੀ ਕਿਤਾਬ ਸਭ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤ ਲਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਭੁੱਲ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਾਣ ਬਖਸ਼ ਦੇਣਾ। ਧੰਨਵਾਦ।

ਲੇਖਕ

ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

ਦੀਪ ਗਗਨ

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

www.punjabilibrary.com

ਅੱਲ੍ਹਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ

ਖੋਲ੍ਹ ਰੱਖਦੀ ਆਂ ਬੂਹੇ ਅਤੇ ਬਾਰੀਆਂ,

ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਹਾਕਾਂ ਮਾਰੀਆਂ,

ਨਿੱਤ ਚੜ੍ਹਦੀ ਆਂ ਚੁਬਾਰੇ,

ਨਾਲੇ ਦੇਖਾਂ ਚਾਰ-ਚੁਹਾਰੇ,

ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ,

ਅੱਲ੍ਹਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਉਹਨੂੰ ਧਿਆਉਂਦੀ ਆਂ,

ਕੀੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਟਾ ਪਾਉਂਦੀ ਆਂ,

ਕਦੇ ਜੋਤਾਂ ਵੀ ਜਗਾਉਂਦੀ ਆਂ,

ਉਹਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਨਿੱਤ ਕੁਰਲਾਉਂਦੀ ਆਂ,

ਉਹ ਮੇਰੀ ਸਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਥਿਆਉਂਦਾ,

ਅੱਲ੍ਹਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਮੈਂ ਸਵਰ-ਸਵਰ ਕੇ ਰਹਿੰਦੀ ਆਂ,

ਸਭ ਨੂੰ ਮਿੱਠੇ ਬੋਲ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦੀ ਆਂ,

ਹਰ ਦੁੱਖ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਸਹਿੰਦੀ ਆਂ,

ਤਲੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਉਂਦੀ ਮਹਿੰਦੀ ਆਂ,

ਉਹਨੂੰ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਭਾਉਂਦਾ,

ਅੱਲ੍ਹਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਦੀ ਆਂ,

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੇਹਣੇ ਵੀ ਜਰਦੀ ਆਂ,

ਹਰ ਗੁਨਾਹ ਕਬੂਲ ਮੈਂ ਕਰਦੀ ਆਂ,

ਉਹਦੇ ਹਿਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤ ਸੜਦੀ ਆਂ,

ਉਹ ਮੇਰੀ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ,

ਅੱਲ੍ਹਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

www.punjabilibrary.com

ਮੈਂ ਘਰ ਆਪਣਾ ਨਿੱਤ ਧਾਉਂਦੀ ਆਂ,

ਉਹਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਵਿਛਾਉਂਦੀ ਆਂ,

ਨਿੱਤ ਸੇਜ ਵੀ ਉਹਦੀ ਸਜਾਉਂਦੀ ਆਂ,

ਭੁੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਰਜ਼ਾਉਂਦੀ ਆਂ,

ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਹੜੇ ਪੈਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ,

ਅੱਲ੍ਹਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਮੈਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਕਰਮ-ਕਾਂਡ ਸਾਰੇ,

ਉਹਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਬਸ ਇਹ ਗੱਲ ਠਾਨੀ,

ਇਕ ਦਿਨ ਜ਼ਰੂਰ ਉਹ ਆਊਗਾ,

ਇਹ ਵਾਦਾ ਕੀਤਾ ਮੇਰੇ ਦਿਲਜਾਨੀ,

ਹੁਣ ਉਡੀਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ,

ਅੱਲ੍ਹਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

ਔਰਤ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ

ਮੰਦੇ ਬੋਲ ਨਾ ਬੋਲ ਸੱਜਣ,

ਔਰਤ ਰੱਬ ਬਨਾਈ ਏ,

ਹਰ ਵਾਰੀ ਉਸ ਮਾਂ ਬਣ ਕੇ,

ਇੱਕੋ ਕਹਾਣੀ ਦੁਹਰਾਈ ਏ,

ਮੇਹਣੇ ਨਾ ਤੂੰ ਮਾਰ ਉਹਨੂੰ ,

ਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਉਹ ਲੜੀ ਤਾਂ ਹੈ,

ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਪੜ ਉਹਨੂੰ,

ਔਰਤ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ ।

ਸਭ ਕੁਝ ਉਹਦੇ ਹੱਥ ਵੱਸ ਏ ,

ਫਿਰ ਵੀ ਕਮਲੀ ਮਰਦੀ ਏ,

ਸ਼ਰਮ ਲਿਹਜ਼ ਹੈ ਉਸ ਅੰਦਰ ,

ਇਹ ਨਾ ਸਮਝੋ ਡਰਦੀ ਏ,

ਤੈਨੂੰ ਮਾਂ ਬਣ ਦੁੱਧ ਪਿਆਲੇ,

ਹਿਜ਼ਰ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੜੀ ਤਾਂ ਹੈ,

ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਪੜ ਉਹਨੂੰ,

ਔਰਤ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ ।

ਭੈਣ ਤੇਰੀ ਵੀ ਉਸੇ ਵੇਸੀ,

ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਤੱਕਦਾ ਏ,

ਉਹਦੇ ਅੰਗ ਵੀ ਉਸੇ ਵਰਗੇ,

ਤੂੰ ਜਿਸਨੂੰ ਮਾੜਾ ਦੱਸਦਾਂ ਏ

ਸਹਿਜ਼ ਲਹਿਜ਼ ਤੂੰ ਰੱਖ ਅੰਦਰ,

ਤੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਅੱਗੇ ਆ ਹਰੀ ਤਾਂ ਹੈ,

ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਪੜ ਉਹਨੂੰ,

ਔਰਤ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ ।

ਇੱਕ ਤਾਂ ਰੂਪ ਹੈ ਪਤਨੀ ਦਾ,

ਜੋ ਸਮਝ ਗਿਆ ਉਹਨੇ ਤਰ ਜਾਣਾ,

ਜੋ ਏ ਉਹਨੂੰ ਜੁੱਤੀ ਮੰਨਦਾ ,

ਉਸਨੇ ਰੂਹੇਂ ਸੜ ਜਾਣਾਂ,

ਤੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਪਤਨੀ ਬਣ ਉਹ,

ਵਾਂਗ ਮੋਤੀਆਂ ਜੜੀ ਤਾਂ ਹੈ,

ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਪੜ ਉਹਨੂੰ,

ਔਰਤ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ ।

ਜਿਸਮ ਦਾ ਭੁੱਖਾ ਜਿਸਮ ਨਾ ਰੱਜਿਆ,

ਨਜ਼ਰ ਤੇਰੀ ਤਾਂ ਅੰਗ ਦੇਖੇ,

ਕਾਲਾ ਵੇਸ ਬਣਾ ਕੇ ਬੈਠਾ ,

ਤੂੰ ਉਹਦਾ ਚਿੱਟਾ ਰੰਗ ਦੇਖੇ,

ਵੇਖ ਤੇਰੀ ਚਤੁਰਾਈ ਨਜ਼ਰਾਂ,

ਸਦਾਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਮਰੀ ਤਾਂ ਹੈ,

ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਪੜ ਉਹਨੂੰ,

ਔਰਤ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ ।

ਤੂੰ ਵੀ ਗਗਨ ਕੀ ਬੋਲ ਰਿਹਾ,

www.punjabilibrary.com

ਇਹ ਬੰਦਾ ਰੂਪ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ,

ਇਹਦੇ ਲਈ ਤਾਂ ਔਰਤ ਰੂਪੀ,

ਜ਼ਰੀਆ ਨੋਟ ਕਮਾਣ ਦਾ,

ਆਪ ਚਲਾਵੇ ਆਪਣੀ ਸੁਣਦਾ,

ਇਸ ਦੀ ਇਹੀ ਅੜੀ ਤਾਂ ਹੈ,

ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਪੜ ਉਹਨੂੰ,

ਔਰਤ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

ਤੇਰੀ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ

ਮਾਸੂਮ ਜਿਹਾ ਚਹਿਰਾ,

ਅੱਖਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰੀਆਂ,

ਕੋਈ ਆਏ ਨਾ ਪਸੰਦ,

ਲੱਖ ਵੇਖਾਂ ਮੈ ਕੁਆਰੀਆਂ,

ਕਦੇ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ,

ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਅੱਖਾਂ ਸੇਕਣ ਨੂੰ,

ਤੇਰੀ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਕੋਲ ਮੇਰੇ,

ਓਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈ ਦੇਖਣ ਨੂੰ।

ਤੇਰੀ ਇਹੋ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ,

ਵੱਖਰੇ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਏ,

ਓਨਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨੀ ਹੋਣਾ,

ਜੋ ਮੋਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਾਇਆ ਏ,

ਦਿਲ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਕਰੇ,

ਅੱਖਾਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੋਂ ਮੇਟਣ ਨੂੰ,

ਤੇਰੀ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਕੋਲ ਮੇਰੇ,

ਓਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈ ਦੇਖਣ ਨੂੰ।

ਮੁੜ ਮੁੜ ਦੇਖਣ ਨੂੰ,

ਇਹਨੂੰ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਲਾ ਲਿਆ,

ਕਦੇ ਵੇਖ ਵੇਖ ਰੋਵਾਂ,

ਕਦੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹਸਾ ਲਿਆ,

ਸ਼ਰਮ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਆਈ,

ਮੇਰੇ ਕੀਤੇ ਇਸ ਖੇਖਣ ਨੂੰ,

ਤੇਰੀ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਕੋਲ ਮੇਰੇ,

ਓਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈ ਦੇਖਣ ਨੂੰ।

ਤੂੰ ਇੱਕ ਓੜਿਆ ਏ ਕੰਬਲ,

ਬਸ ਮੁੱਖ ਤੇਰਾ ਦਿਖਦਾ,

ਖਿੱਲਰੇ ਪਏ ਵਾਲ ਨੇ,

ਮਨ ਤੇਰੇ ਤੇ ਹੀ ਟਿਕਦਾ,

ਗਲ਼ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਝੱਗਾ,

ਸਿਰਹਾਣਾ ਸਿਰ ਥੱਲੇ ਲੇਟਣ ਨੂੰ,

ਤੇਰੀ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਕੋਲ ਮੇਰੇ,

ਓਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈ ਦੇਖਣ ਨੂੰ।

ਹਰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਤੈਨੂੰ ਦੇਵਾਂ ਮੈਂ,

ਹਰ ਦੁੱਖ ਤੇਰਾ ਮਾਣ ਲਾਂ,

ਤੂੰ ਰੱਬ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨੇ,

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਜਾਣ ਲਾਂ,

ਲੋੜ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਪਵੇ,

ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਨੂੰ,

ਤੇਰੀ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਕੋਲ ਮੇਰੇ,

ਓਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈ ਦੇਖਣ ਨੂੰ।

<u>ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ</u>

ਆਸਾਂ ਦੀ ਬੁਗਣੀ

ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਾਂ,

ਮੇਰੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਸਿੱਕਿਆ ਤੋਂ,

ਇਹ ਵਕਤ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਏ,

ਮੇਰੇ ਕੱਲੇ-ਕੱਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ,

ਮੇਰੇ ਬਚਪਨ ਵਾਲੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਦੀ,

ਅੱਗ ਦੱਸਦੇ ਕਦ ਇਹ ਬੁਝਣੀ ਏ,

ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬਾਂ ਦੀ,

ਅੱਜ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਲਾਂ ਬੁਗਣੀ ਏ ।

ਕੰਡਿਆਲੀ ਬੇਰ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ,

ਸਿਰ ਲਿਫ਼ਾਫੇ ਮੀਂਹ ਵਿੱਚ ਚਾਂਵਾ ਦੇ,

ਜਦ ਖੇਡ ਬਰੰਟੇ ਖੁਪੀਆਂ ਚੋਂ,

ਲੈਣ ਜਾਂਦੇ ਜਾਮੁਣ ਰਾਹਾਂ ਤੇ,

ਗਿੱਲੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਫਿਰ ਮਾਰ ਬੁੱਕਲ,

ਜਦ ਗੂੜੀ ਧੁੱਪ ਏ ਚੁੱਬਣੀ ਏ,

ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬਾਂ ਦੀ,

ਅੱਜ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਲਾਂ ਬੁਗਣੀ ਏ ।

ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਚੱਕੇ ਹਵਾਂਵਾ ਨਾਲ,

ਤੋੜ ਤੂਤ ਦੀਆਂ ਜਦ ਟਾਹਣੀਆਂ ਨੂੰ,

ਫਿਰ ਭੱਜ-ਭੱਜ ਅੱਗੇ ਦੌੜਦੇ ਸੀ,

ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ,

ਫਿਰ ਚਿੱਬੜ ਲੱਭਕੇ ਖੇਤਾਂ ਚੋਂ,

ਖੇਡ ਸਾਰੀ ਹੀ ਜਦ ਪੁੱਗਣੀ ਏ,

ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬਾਂ ਦੀ,

ਅੱਜ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਲਾਂ ਬੁਗਣੀ ਏ।

ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਊ ਹੋਕਾ ਦੇਵੇ,

ਭੱਜ ਲੱਭਣਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ,

ਵੇਖ ਚੀਜ਼ੀਆਂ ਮੂੰ ਚੋਂ ਆਵੇ ਪਾਣੀ,

www.punjabilibrary.com

ਹੁਣ ਚੇਤੇ ਕਰਾਂ ਸਵਾਦਾਂ ਨੂੰ,

ਬੇੜੀ ਕਾਗਜ਼ ਵਾਲੀ ਪਾਣੀ ਚੋਂ,

ਗਮ ਸਾਰੇ ਲੈ ਕੇ ਡੁੱਬਣੀ ਏ,

ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬਾਂ ਦੀ,

ਅੱਜ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਲਾਂ ਬੁਗਣੀ ਏ ।

ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਰਲ ਕੇ ਖੇਡਿਆ ਸੀ,

ਨਾ ਆਸ ਉਮੀਦ ਨਾ ਮੈਲ ਕੋਈ,

ਸਭ ਪਾਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮਨ ਦੇ ਸੀ,

ਨਾ ਮਾੜੇ ਰੱਖਦੇ ਵੈਲ ਕੋਈ,

ਕਦੇ ਖੋ-ਖੋ ,ਜੰਢ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ,

ਕਿੱਲੀ ਬਾਂਦਰ ਵਾਲੀ ਖੁੱਭਣੀ ਏ,

ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬਾਂ ਦੀ,

ਅੱਜ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਲਾਂ ਬੁਗਣੀ ਏ ।

ਅੱਜ ਬਚਪਨ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦਾ ਏ,

ਕਾਸ਼ ਵਕਤ ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਆਉਂਦਾ,

ਪਲ ਸਾਂਭ ਕੇ ਸਾਰੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦਾ ,

ਜਾਂ ਖੁਦ ਹੀ ਉਥੇ ਰਹਿ ਆਉਂਦਾ,

ਆਉਂਦੇ ਰਾਤ ਦੇ ਜੁਗਨੂੰ ਚੇਤੇ ਉਹ,

ਆਸ ਵੇਖ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਦੁਗਣੀ ਏ,

ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬਾਂ ਦੀ,

ਅੱਜ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਲਾਂ ਬੁਗਣੀ ਏ ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

ਮਾਸ ਦਾ ਟੁੱਕੜਾ

ਮਾਸੁ ਮਾਸੁ ਕਰਿ ਮੂਰਖੁ ਝਗੜੇ,

ਆਖੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ,

ਕੋਈ ਸਾਗ ਮਾਸ ਦਾ ਫਰਕ ਨਾ ਸਮਝੇ,

ਕੀ ਏ ਅਸਲ ਕਹਾਣੀ,

ਪਰ ਔਰਤ ਮਰਦ ਵੀ ਮਾਸ ਦਾ ਟੁੱਕੜਾ,

ਛੂੰਹਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਮ ਨਾ ਆਉਂਦੀ,

ਸਭ ਤੋਂ ਜੂਠੀ ਪੰਡਤ ਦੀ ਬੋਲੀ,

ਔਰਤ ਨੂੰ ਜੂਠ ਬਤਾਉਂਦੀ,

ਦਿਸਣ ਵੀ ਵੱਖਰੇ, ਲੱਗਣ ਵੀ ਵੱਖਰੇ,

ਸਭ ਇੱਕ ਹੀ ਜਾਨ ਦੇ ਸਾਏ,

ਮੈਂ ਵੀ ਮਾਸ ਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਮਾਸ,

ਹੁਣ ਭੇਦ ਕੌਣ ਸਮਝਾਏ।

ਇੱਕ ਰੋਟੀ ਵਿੱਚ ਸੌ ਦਾਣੇ ਜੇ,

ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਚਾਰ ਤੂੰ ਖਾਵੇਂ,

ਇੱਕ ਬੱਕਰਾ ਵੱਢੇ ਤਾਂ ਏ ਚੰਗਾ,

ਜਾਂ ਚਾਰ ਸੌ ਮਾਰ ਮੁਕਾਵੇਂ,

ਨੱਕ ਚਾੜਦਾ ਕੋਈ ਮਾਸ ਜੇ ਖਾਂਦਾ,

ਲੁਕ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਲਹੂ ਤੂੰ ਪੀਵੇਂ,

ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੰਤ ਕਹਾਉਂਦਾ ਏ,

ਪਖੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਵੇਂ,

ਮੰਨਿਆਂ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨੀ ਨੁਕਤਾ,

ਲੱਖ ਵਾਰ ਕੋਈ ਸਿਰ ਖਪਾਵੇ,

ਮੈਂ ਵੀ ਮਾਸ ਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਮਾਸ,

ਹੁਣ ਭੇਦ ਕੌਣ ਸਮਝਾਏ।

ਤੂੰ ਵੀ ਤਾਂ ਏ ਮਾਸ ਦਾ ਟੁੱਕੜਾ,

ਮਾਤ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਰਕਤ ਤੋਂ ਜੰਮਿਆਂ ਏ,

ਮੱਛੀ ਵੀ ਮਾਸ ਤੇ ਫਲ ਵੀ ਮਾਸ,

ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਭ ਵਿੱਚ ਰੰਮਿਆ ਏ,

ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਜੀਵ ਸਭ ਮਾਸ ਤੋਂ ਬਣਦੇ,

ਹੈ ਕੋਣ ਗੰਦਾ ਕੋਣ ਚੰਗੇਰਾ,

ਬਾਹਰੀ ਮਾਸ ਤੈਨੂੰ ਗੰਦਲਾ ਲੱਗਦਾ,

ਤੇਰਾ ਮਾਸ ਅੰਦਰ ਹੀ ਡੇਰਾ,

ਆਪ ਅੰਨ੍ਹਾ ਕੋਈ ਸੁਰਤ ਨਾ ਹੈਗੀ,

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਖਾਵੇਂ,

ਮੈਂ ਵੀ ਮਾਸ ਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਮਾਸ,

ਹੁਣ ਭੇਦ ਕੌਣ ਸਮਝਾਏ।

ਮਾਸ ਖਾਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਨਾ ਮੈਨੂੰ,

ਭੋਜਨ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਹੀ ਖਾਵਾਂ,

ਜੀਵ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕਰਦਾ,

ਭੁੱਲਿਆ ਕਈ ਮੈਂ ਮਾਰ ਗਿਰਾਵਾਂ,

ਛੱਡ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ,

ਨਾ ਭੁੱਖ ਤੋਂ ਰਹਿ ਹੋਣਾ ਦੂਰ,

ਮਨੁੱਖ ਹਾਂ ਇਹ ਭੋਗਣਾ ਪੈਣਾ,

ਬਸ ਇਹੀ ਮੇਰਾ ਕਸੂਰ,

ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਕੁਦਰਤ ਹੀ ਜਾਣੇ,

ਮੈਂ ਕਿੰਨੇ ਪੁੰਨ ਤੇ ਪਾਪ ਕਮਾਏ,

ਮੈਂ ਵੀ ਮਾਸ ਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਮਾਸ,

ਹੁਣ ਭੇਦ ਕੌਣ ਸਮਝਾਏ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

www.punjabilibrary.com

ਉੱਨ ਦੇ ਸਵੈਟਰ

ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਪਾ ਲਵਾਂ,

ਦਿਲ ਚਾਹੇ ਹੰਢਾ ਲਵਾਂ,

ਉਹਦੇ ਲਾਹ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੇ,

ਉੱਨ ਦੇ ਸਵੈਟਰਾਂ ਦੇ ਚਾਅ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੇ।

ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਪਾਕ ਪਿਆਰ ਜਿਹੇ,

ਉਹਦੇ ਸੁੱਚੇ ਦਿੱਤੇ ਦੁਲਾਰ ਜਿਹੇ,

ਮੇਰੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਜਿਹੇ,

ਉਹਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਮਿਆਰ ਜਿਹੇ,

ਉਸ ਪਿਆਰ ਦੇ ਭਾਅ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੇ,

ਉੱਨ ਦੇ ਸਵੈਟਰਾਂ ਦੇ ਚਾਅ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੇ।

ਕੁਝ ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ,

ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਢੰਗਾਂ ਦੇ,

ਕੁਝ ਉਹਦੀਆਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖਵਾਇਸ਼ਾਂ,

ਤੇ ਕੁਝ ਮੇਰੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ,

ਹਰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਵਾਹ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੇ,

ਉੱਨ ਦੇ ਸਵੈਟਰਾਂ ਦੇ ਚਾਅ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੇ।

ਉਹਦੇ ਸੋਹਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਸੁਆਦ ਜਿਹੇ,

ਉਹਦੀ ਮੋਹਣੀ ਸੋਚ ਅਜਾਦ ਜਿਹੇ,

ਜਿਹੜੇ ਹੋਣ ਨਾ ਕਦੇ ਪੁਰਾਣੇ,

ਮੇਰਾ ਹਰ ਅਹਿਸਾਸ ਵੀ ਪਛਾਣੇ,

ਮੇਰੀ ਲਈ ਲਏ ਖੁਆਬਾਂ ਦੇ ਮਾਂਹ ਨਹੀਂ ਸੁੱਕਦੇ,

ਉੱਨ ਦੇ ਸਵੈਟਰਾਂ ਦੇ ਚਾਅ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੇ।

ਉਹਦੀ ਜਾਨ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੀ ਆ,

ਮੇਰੇ ਹਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਉਹ ਹੱਸਦੀ ਆ.

ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ ਉਹ ਹਰ ਜਾਂਦੀ,

ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੱਬ ਨਾਲ ਵੀ ਲੜ ਜਾਂਦੀ,

ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਉਹਦੇ ਲਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੇ,

ਉੱਨ ਦੇ ਸਵੈਟਰਾਂ ਦੇ ਚਾਅ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੇ।

ਇਹ ਮਾਂ ਵੀ ਰੂਪ ਅਨੋਖਾ ਆ,

ਉਹਦੇ ਹਰ ਰੂਪ ਤੋਂ ਚੋਖਾ ਆ,

ਸਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਸੌਖਾ ਆ,

ਉਹਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਆ,

ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਹਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੇ,

ਉੱਨ ਦੇ ਸਵੈਟਰਾਂ ਦੇ ਚਾਅ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੇ।

ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

www.punjabilibrary.com

ਖ਼ੁਸ਼ਨਸੀਬ

ਰਜ਼ਾ ਤਾਂ ਲੱਗਦੀ ਤੇਰੀ ਏ,

ਇਬਾਦਤ ਭਾਂਵੇ ਮੇਰੀ ਏ,

ਤੂੰ ਤੇ ਸ਼ੋਖ ਹਸੀਨ ਯਾਰਾ,

ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਸੋਹਣੀ ਕਿਹੜੀ ਏ,

ਮੈਂ ਚਾਰ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵੇਖ ਲਵਾਂ,

ਲੱਭਣਾ ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਨਈਂ,

ਤੂੰ ਤਾਂ ਰੰਗ ਵੀ ਰੰਗ ਲੇ ਨੇ,

ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਤਾਂਹੀ ਸਰਦਾ ਨਈਂ,

ਮੈਨੂੰ ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਮੇਰੇ ਹਾਣੀਆ ਵੇ,

ਮੈਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਜਿੱਦਾ ਪਾਇਆ ਏ,

ਮੈਂ ਹਾਂ ਖੁਸ਼ਨਸੀਬ ਯਾਰਾ,

ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਏ।

ਨਾ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੀ ਹੋਈ ਏ,

ਕੈਸੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਏ ਹੋਈ ਏ,

ਦੇਖ ਇਸ਼ਕ ਏ ਆਪਣੇ ਨੂੰ,

ਖੁਸ਼ ਕਾਇਨਾਤ ਵੀ ਹੋਈ ਏ,

ਚੜਗੇ ਚਾਅ ਨੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ,

ਦੇਖ ਕੇ ਗਰਜ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ,

ਸਾਨੂੰ ਦੇਣ ਦੁਆਵਾਂ ਆ ਕੇ,

ਜੋ ਪਰਬਤ ਵੀ ਤਾਂ ਸੜ ਗਏ ਨੇ,

ਗਲ ਵੱਕੜੀ ਤੈਨੂੰ ਪਾਉਣੀ ਏ,

ਇੱਕ ਖੁਆਬ ਹਸੀਨ ਸਜਾਇਆ ਏ,

ਮੈਂ ਹਾਂ ਖੁਸ਼ਨਸੀਬ ਯਾਰਾ

ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਏ।

ਮੈਨੂੰ ਸੋਹਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਲੱਗਦਾ ਏ,

ਜੱਦ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਏ ਤੇਰੀ ਨੀ,

ਮੈਂ ਖੁੱਦ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਆ,

ਕਿਤੇ ਮੱਤ ਗਈ ਮਾਰੀ ਮੇਰੀ ਨੀ,

ਬਸ ਖਿਆਲ ਤੇਰੇ ਮੈਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਆ,

ਸਭ ਤੇਰੇ ਨਾਵੇਂ ਲਾਉਂਦੇ ਆ,

ਕਿਤੇ ਪਾਗਲ ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੋਕੀ,

ਬੱਸ ਇਹੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਆ,

ਅਹਿਸਾਨ ਮੇਰੇ ਤੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ,

ਮੈਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਤੇਰੀ ਬਣਾਇਆ ਏ,

ਮੈਂ ਹਾਂ ਖੁਸ਼ਨਸੀਬ ਯਾਰਾ

ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਏ।

ਬੱਸ ਰਹਿ ਜਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸਦਾ,

ਮੇਰਾ ਮਨ ਜਿਹਾ ਕਿਧਰੇ ਲੱਗਦਾ ਨੀ,

ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵੇਖੀ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ,

ਤੇਰਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਲਫਜ਼ ਆ ਠੱਗਦਾ ਨੀ,

ਕੁਝ ਪਲ ਹਸੀਨ ਬਿਤਾ ਲਵਾਂ,

ਫਿਰ ਮੌਤ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਆ ਜਾਵੇ,

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰਾਂ ਇਹ ਜਿੰਦ ਆਪਣੀ,

ਤੇ ਲਾਹਮੇਂ ਸਾਰੇ ਲਾਹ ਜਾਵੇ,

ਮੇਰਾ ਹਰ ਸੁੱਖ ਤੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂ,

ਹਰ ਪਲ ਜੋ ਤੂੰ ਹਸਾਇਆ ਏ,

ਮੈਂ ਹਾਂ ਖੁਸ਼ਨਸੀਬ ਯਾਰਾ

ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਏ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

www.punjabilibrary.com

ਮੇਰੀ ਕਲ਼ਮ ਹੀ ਮੇਰੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ

ਸਿਰ ਕਟਾਵੇ ਗੀ,

ਜਿਵੇਂ ਖੁਦ ਦਾ ਕਟਾ ਕੇ,

ਲਿਖਣ ਨੂੰ ਹੋਈ ਤਿਆਰ ਹੈ,

ਡੂੰਘਾ ਕਰਦੇ ਜੋ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ,

ਮੇਰੀ ਕਲ਼ਮ ਹੀ ਮੇਰੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ।

ਜੇ ਰੋਸ ਲਿਖ ਦੇਵਾਂ ਤੇ,

ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਰੁੱਸ ਜਾਣਗੇ,

ਜੇ ਖੁਸ਼ੀ ਲਿੱਖ ਦੇਵਾਂ,

ਤਾਂ ਹੋ ਖੁਸ਼ ਜਾਣਗੇ,

ਲਿਖਦਾਂ ਤਾਰੀਫ ਜੇ,

ਮੁਟਿਆਰ ਖਿੜ ਜਾਊਗੀ,

ਧਰਮ ਲਈ ਜੇ ਲਿੱਖਦਾਂ,

ਖਲ਼ਕਤ ਭਿੜ ਜਾਊਗੀ,

ਜੋ ਵੀ ਲਿੱਖ ਦੇਵਾਂ ਮੈਂ,

ਕਰਨਾ ਪਊ ਅਖਤਿਆਰ ਹੈ,

ਡੂੰਘਾ ਕਰਦੇ ਜੋ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ,

ਮੇਰੀ ਕਲ਼ਮ ਹੀ ਮੇਰੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ।

ਲਿਖਾਂ ਜੰਗ ਬਾਰੇ ਜੇ,

ਤਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਜਾਗ ਪੈਣਗੇ,

ਹੋਊ ਜੇਤੂਆਂ ਦੀ ਵਾਹ,

ਹਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦਾਗ ਰਹਿਣਗੇ,

ਜੇ ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਾਂ,

ਤਾਂ ਹੜ੍ਹ ਯਾਦ ਆਊਗਾ,

ਜੇ ਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖਾਂ,

ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਧਿਆਊਗਾ,

ਗਰੀਬੀ ਲਿੱਖ ਦੇਵਾਂ ਜੇ,

ਪਊ ਭੁੱਖ ਦੀ ਹੀ ਮਾਰ ਹੈ,

ਡੂੰਘਾ ਕਰਦੇ ਜੋ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ,

www.punjabilibrary.com

ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਹੀ ਮੇਰੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ।

ਇਸ਼ਕ ਬਾਰੇ ਲਿਖਾਂ ਜੇ,

ਹਰ ਆਸ਼ਕ ਪੜ੍ਹ ਰੋਊਗਾ,

ਜੇ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਲਿਖਾਂ,

ਹਰ ਮੁਰਦਾ ਉੱਠ ਖਲੋਊਗਾ,

ਕੀ ਮਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਾਂ ,

ਸ਼ਬਦ ਮੁੱਕ ਜਾਣਗੇ,

ਬਾਪ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਅੱਗੇ,

ਸਭ ਸਾਹ ਸੁੱਕ ਜਾਣਗੇ,

ਸਦਾ ਡਿੱਗ-ਡਿੱਗ ਗਿਆਨ ਆਵੇ,

ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਲੈ ਤੂੰ ਹਜ਼ਾਰ ਹੈ,

ਡੂੰਘਾ ਕਰਦੇ ਜੋ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ,

ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਹੀ ਮੇਰੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ।

ਜੇ ਤੇਰੇ ਹੁਸਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖਾਂ,

www.punjabilibrary.com

ਤਾਂ ਬੇਵਫਾ ਮੈਨੂੰ ਕਹੇਂਗੀ,

ਜੇ ਮੈਂ ਪੀੜ ਝੱਲੀ,

ਤਾਂ ਤੂੰ ਵੀ ਦੁੱਖ ਸਹੇਂਗੀ,

ਜੇ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖਾਂ,

ਤਾਂ ਗਿਆਨ ਅਧੂਰਾ ਏ,

ਜੋ ਸੱਚੇ ਰਾਹ ਚੱਲੇ,

ਓਹੀ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਹੈ,

ਏਨਾ ਲਿਖ ਹੋਣਾ ਨਈਂ,

ਜਿੰਨਾ ਲਿਖਣ ਲਈ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ,

ਡੂੰਘਾ ਕਰਦੇ ਜੋ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ,

ਮੇਰੀ ਕਲ਼ਮ ਹੀ ਮੇਰੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

ਰਾਹ ਤੇ ਰਾਹੀ

ਤੁਰਿਆ ਜਾਵਾਂ ਕੱਲਾ ਕੱਲਾ,

ਲੋਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਮੈਨੂੰ ਝੱਲਾ,

ਸਭ ਨੇ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੋੜੇ ਮੈਥੋਂ,

ਅੱਡਿਆ ਸੀ ਜਦ ਆਪਣਾ ਪੱਲਾ,

ਕੀ ਕੁਝ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦਾ,

ਜਿੰਨਾ ਨੇ ਮਚਾਈ ਤਬਾਹੀ,

ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰੇ ਲੁਕੀਆਂ,

ਮੈਂ ਹੀ ਰਾਹ ਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਰਾਹੀ।

ਪਾਇਆ ਕੁੜਤਾ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ,

ਚਿੱਟਾ ਪਜ਼ਾਮਾ ਪਾਇਆ ਮੈਂ,

ਸਮਝ ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਇਸ ਜੱਗ ਉੱਤੇ,

ਕੀ ਕਰਨੇ ਲਈ ਆਇਆ ਮੈਂ,

ਖੁਦ ਹੀ ਬੋਲਾਂ ਖੁਦ ਹੀ ਸੁਣਲਾਂ,

www.punjabilibrary.com

ਕਰਾਂ ਖੁਦ ਹੀ ਵਾਹੀ-ਵਾਹੀ ,

ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰੇ ਲੁਕੀਆਂ,

ਮੈਂ ਹੀ ਰਾਹ ਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਰਾਹੀ।

ਦੂਰ ਦੁਰਾਢੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ,

ਨਾ ਦਿਸਦਾ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਕੋਈ,

ਬਾਹਰੋਂ ਤਾਂ ਸਭ ਚਾਨਣ ਦਿਸਦਾ,

ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵਸੇ ਹਨੇਰੇ ਕੋਈ,

ਚਾਲ ਵੀ ਬਦਲੀ ਢੰਗ ਬਦਲ ਗਏ,

ਜਦ ਮੈਂ ਬਾਹਰੀ ਸੂਰਤ ਲਾਹੀ,

ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰੇ ਲੁਕੀਆਂ,

ਮੈਂ ਹੀ ਰਾਹ ਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਰਾਹੀ।

ਗੱਲ ਕਰਦਾਂ ਮੈਂ ਜਿਸ ਮੈਂ ਦੀ,

ਉਹ ਰੋਮ-ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਰੱਚਿਆ ਏ,

ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਜਾਂਦਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਕੇ,

ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਭਾਂਬੜ ਮਚਿਆ ਏ,

ਮੈਂ ਮਾਲਕ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਕਤਰਾ ,

ਸਭ ਖੇਡ ਹੀ ਰੱਬ ਰਚਾਈ,

ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰੇ ਲੁਕੀਆਂ,

ਮੈਂ ਹੀ ਰਾਹ ਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਰਾਹੀ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

www.punjabilibrary.com

ਮੈਂ ਪਰਦੇਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਕੀ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ,

ਉਹ ਆਖੇ, ਮੈਂ ਪਰਦੇਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ,

ਹੁਣ ਤਾਂ ਦੁੱਖ ਇਹ ਝੱਲਣਾ ਪੈਣਾ,

ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ ਹੋਰ ਰਾਹ ਵੀ ਹੈ ਨਾ,

ਕਿਉਂ ਰੁਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਹੰਝੂਆ ਦਾ ਵਹਿਣਾ,

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਕੀ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ,

ਉਹ ਆਖੇ, ਮੈਂ ਪਰਦੇਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ।

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਕਿਉਂ ਕਸ਼ਟ ਦੇ ਰਹੀਂ ਏ ਸਰੀਰ ਨੂੰ,

ਉਹ ਆਖੇ, ਕਿਵੇਂ ਤੋੜਾ ਇਸ ਜ਼ੰਜ਼ੀਰ ਨੂੰ,

ਵਾਪਸ ਆਜਾ ਮੰਨ ਲੈ ਇਸ ਪੀਰ ਨੂੰ,

ਤੂੰ ਨਾ ਸਮਝੇਗਾ ਮਸਲੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਨੂੰ,

ਕਿਉਂ ਦੁੱਖ ਹੀ ਹੋਗੇ ਹੁਣ ਤੇਰਾ ਗਹਿਣਾ,

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਕੀ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ,

www.punjabilibrary.com

ਉਹ ਆਖੇ, ਮੈਂ ਪਰਦੇਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ।

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਕਿੰਨੇ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਘਰ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾ ਆਵੇ,

ਉਹ ਆਖੇ, ਦਿਲ ਦਾ ਹਾਲ ਹੁਣ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਵੇ,

ਮੈਂ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹਾਂ, ਮਨ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਿਝਾਵੇ,

ਨੇੜੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਨਾ ਆਵਾਂ, ਪਿਆਰ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਤੂੰ ਪਾਵੇ,

ਆ ਜਾਵੇਂਗੀ ਆਪੇ ਜੱਦ, ਮਨ ਮਨ ਨਾਲ ਖਹਿਣਾ,

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਕੀ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ,

ਉਹ ਆਖੇ, ਮੈਂ ਪਰਦੇਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ।

ਮੈ ਕਿਹਾ, ਤੂੰ ਲਿਖਦੀ ਏਂ ਗੀਤ ਪਿਆਰਾਂ ਦੇ,

ਉਹ ਆਖੇ, ਬਸ ਵਕਤ ਦੀਆਂ ਮਾਰਾਂ ਦੇ,

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦੇ ਖੁਦ ਨੂੰ, ਆਜਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਰਾਂ ਦੇ,

ਮੈਂ ਬੰਦ ਹੀ ਚੰਗੀ ਆਂ, ਵਿੱਚ ਖੁਆਬਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਨਾਰਾਂ ਦੇ,

ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਹਿਣਾ,

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਕੀ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ,

www.punjabilibrary.com

ਉਹ ਆਖੇ, ਮੈਂ ਪਰਦੇਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ।

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਮੈਨੂੰ ਉਡੀਕ ਤੇਰੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਦੀ,

ਉਹ ਆਖੇ, ਉਮਰ ਘੱਟ ਬਹੁਤ ਮੇਰਿਆਂ ਸਾਹਾਂ ਦੀ,

ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੰਢਾਊ,

ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਲੋੜ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪਨਾਹਾਂ ਦੀ,

ਕਿਉਂ ਡੋਲੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਬਹਿਣਾ,

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਕੀ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ,

ਉਹ ਆਖੇ, ਮੈਂ ਪਰਦੇਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

ਧਰੇਕ ਦੇ ਬੂਟੇ

ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਕਰਨ ਲੱਗੀ,

ਬਹੁਤੀਆਂ ਇਹ ਖਾਸ ਨੀਂ,

ਧਰੇਕ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ,

ਕਿਉਂ ਫੁੱਲ ਹੁੰਦੇ ਕਾਸ਼ਨੀ।

ਇਹ ਖਿੜਦੇ ਸਦਾ ਬਹਾਰ ਵਿੱਚ,

ਕਿਉਂ ਪਤਝੜ ਇਹਨੂੰ ਰਾਸ ਨੀਂ,

ਧਰੇਕ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ,

ਕਿਉਂ ਫੁੱਲ ਹੁੰਦੇ ਕਾਸ਼ਨੀ।

ਇਹ ਪਿੱਪਲਾਂ ਤੇ ਬੋਹੜਾਂ ਦੀ,

ਕਿਉਂ ਠੰਢੀ ਲੱਗੇ ਛਾਂ ਨੀ,

ਕਿਥੋਂ ਆਈ ਇਹ ਸਰਸਰ ਕਰਦੀ,

ਜਿਵੇਂ ਲੋਰੀਆਂ ਸੁਣਾਵੇ ਮਾਂ ਨੀ,

ਕੀ ਰੋਸ ਚੰਨ ਤੇ ਸੂਰਜ ਦਾ,

ਜੋ ਰਹਿੰਦੇ ਨਾ ਇਹ ਪਾਸ ਨੀ,

ਧਰੇਕ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ,

ਕਿਉਂ ਫੁੱਲ ਹੁੰਦੇ ਕਾਸ਼ਨੀ।

ਪਪੀਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਪੀ-ਪੀ,

ਕੋਇਲ ਕਿਉਂ ਕੂਕਦੀ ਏ,

ਮੋਰਾਂ ਦੇ ਪੰਖਾਂ ਉੱਪਰ,

ਇਹ ਰੰਗ ਕੌਣ ਉਲੀਕਦੀ ਏ,

ਇਨ੍ਹੇ ਸਖਤ ਨਾਰੀਅਲ ਅੰਦਰ,

ਕਿਹਨੇ ਭਰੀ ਮਿਠਾਸ ਨੀ,

ਧਰੇਕ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ,

ਕਿਉਂ ਫੁੱਲ ਹੁੰਦੇ ਕਾਸ਼ਨੀ।

www.punjabilibrary.com

ਇਹ ਪਾਣੀ ਕਿਉਂ ਠਹਿਰਦਾ ਨਾ,

ਕਿਹਨੂੰ ਮਿਲਣ ਇਹਨੇ ਜਾਣਾ ਏ,

ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ,

ਕੀ ਹੋਰ ਵੀ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਏ,

ਕੀ ਪਰਬਤ ਵੀ ਕਦੇ ਚੱਲਦੇ ਨੇ,

ਇਹਦਾ ਕੋਈ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ,

ਧਰੇਕ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ,

ਕਿਉਂ ਫੁੱਲ ਹੁੰਦੇ ਕਾਸ਼ਨੀ।

ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਗੁਲਾਬ ਤਾਂ ਹੁੰਦੇ,

ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਕਿਉਂ ਰੰਗ ਨਹੀਂ,

ਚੰਪਾ-ਚੰਮੇਲੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਦੀਆਂ ਰਾਣੀਆਂ,

ਕਿਉਂ ਗੇਂਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ,

ਕਮਲ ਤਾਂ ਉੱਗਦਾ ਚਿੱਕੜ ਵਿੱਚ ਹੀ,

ਕਿਉਂ ਥੁੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਿਆਸ ਨੀਂ,

ਧਰੇਕ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ,

ਕਿਉਂ ਫੁੱਲ ਹੁੰਦੇ ਕਾਸ਼ਨੀ।

ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਨੇ ਏਥੇ,

ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਕੀ ਪਸਾਰਾ ਏ,

ਵੱਡੀ ਮੱਛੀ ਛੋਟੀ ਨੂੰ ਖਾਵੇ,

ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਏ,

ਹਿਰਨ ਤਾਂ ਖਾਂਦਾ ਘਾਹ ਜੇਕਰ,

ਸ਼ੇਰ ਕਿਉਂ ਖਾਂਦਾ ਮਾਸ ਨੀ,

ਧਰੇਕ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ,

ਕਿਉਂ ਫੁੱਲ ਹੁੰਦੇ ਕਾਸ਼ਨੀ।

ਉਮਰ ਬੀਤੇ ਕਿਉਂ ਬਚਪਨ ਪਿਆਰਾ ਲੱਗੇ,

ਪਿਤਾ ਸਿਰ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਭਾਰਾ ਲੱਗੇ,

ਲੱਖ ਲੜ ਲਉ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ,

ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਉਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਿਆਰਾ ਲੱਗੇ,

ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜੋ ਸਬਰ ਹੁੰਦਾ,

ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਨਾ ਵਿੱਚ ਮਿੱਠੀ ਚਾਸ਼ਨੀ,

ਧਰੇਕ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ,

ਕਿਉਂ ਫੁੱਲ ਹੁੰਦੇ ਕਾਸ਼ਨੀ।

ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਸੁਪਨਾ

ਇੱਕ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਸੁਪਨਾ ਆ ਮੇਰਾ

ਤੇ ਉਹ ਸੁਪਨਾ ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਏ,

ਸੁਬਹਾ ਲਵੇ ਅੰਗੜਾਈਆਂ,

ਇਹ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇਖਣ ਆਈਆਂ,

ਇਹ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਆਈ ਏ,

ਦੇਖ ਪਰੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਰਮਾਈਆਂ,

ਮੈਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਰਾਤ ਉਠਾਉਦਾਂ ਏ

ਰੱਬ ਵਰਗਾ ਤੇਰਾ ਮੂੰ ਏ,

ਇੱਕ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਸੁਪਨਾ ਆ ਮੇਰਾ

ਤੇ ਉਹ ਸੁਪਨਾ ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਏ ।

ਰਾਤਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਨੀਂਦ ਚੁਰਾਲੀ

ਤਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ,

ਆ ਆ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚ ਏ

ਤੇਰੇ ਮੁੱਖ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਕਰਦੇ ਏ ,

ਛੇਤੀ ਦਿਨ ਉਹ ਹੋਣ ਨੀ ਦਿੰਦੇ

ਨਾ ਸਾੜ ਦੇਵੇ ਕਿਤੇ ਲੂੰ ਏ,

ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੁਪਨਾ ਆ ਮੇਰਾ

ਤੇ ਉਹ ਸੁਪਨਾ ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਏ ।

ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਜੱਦ ਸੂਰਜ ਢਲਦਾ,

ਚੋਰੀ ਚੋਰੀ ਤੱਕਦਾ ਆ,

ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਡਰਾਵਾ ਆ ਕੇ

ਤੇਰੇ ਤੇ ਅੱਖ ਰੱਖਦਾ ਆ,

ਕਰਦਾ ਮਾਣ ਉਹ ਅੱਗ ਆਪਣੀ ਦਾ,

ਸੜ ਸੜ ਕੱਡਢਾ ਧੂੰ ਏ,

ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੁਪਨਾ ਆ ਮੇਰਾ

ਤੇ ਉਹ ਸੁਪਨਾ ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਏ ।

ਗਾਉਣ ਪਰਿੰਦੇ ਤੇਰੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ,

ਬਹੁਤ ਹਸੀਨ ਬਣਾਇਆ ਏ,

ਸਭ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਫਿੱਕਾ ਲੱਗਦਾ,

ਸਭ ਆਲ਼ਮ ਜੋ ਬਣਾਇਆ ਏ,

ਇੱਕ ਪਾਕ ਪਵਿੱਤਰ ਰੂਹ ਤੇਰੀ

ਬਦਨ ਵਾਂਗ ਜਿਵੇਂ ਰੂੰ ਏ,

ਇੱਕ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਸੁਪਨਾ ਆ ਮੇਰਾ

ਤੇ ਉਹ ਸੁਪਨਾ ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਏ ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

www.punjabilibrary.com

ਦਾਦਾ ਜੀ

ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਫੁੱਟਾ ਕੱਦ,

ਤੇ ਪਤਲਾ ਜਿਹਾ ਸਰੀਰ,

ਝੁਰੜੀਆਂ ਵਾਲਾ ਚਹਿਰਾ,

ਤਨ ਮਹਿਕੇ ਜਿਵੇਂ ਅੰਜ਼ੀਰ,

ਜਿਸ ਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰਦਾ,

ਉਸਦੇ ਅੰਸ਼ ਦਾ ਮੈਂ ਪਿਆਦਾ ਜੀ,

ਓਨਾ ਪਿਆਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਹੋਣਾ,

ਜਿੰਨਾ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ।

ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ,

ਕਿਵੇਂ ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ ਲੰਘਿਆ,

ਚੱਕ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਭੱਜੇ ਫਿਰਦੇ ਸੀ,

ਜੋਸ਼ ਪਤਾ ਨੀ ਏਨਾ ਕਿਥੋਂ ਆਉਂਦਾ,

ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭਿੜਦੇ ਸੀ,

ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਹ ਤਖਤਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ,

ਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਜੀ,

ਓਨਾ ਪਿਆਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਹੋਣਾ,

ਜਿੰਨਾ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ।

ਮੇਰੇ ਨੰਨੇ ਤੇ ਮੋਟਿਆਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ,

ਜੱਦ ਕੜਿਆਂ ਦੀ ਤੰਗੀ ਆਉਂਦੀ ਸੀ,

ਕਟਵਾ ਲੁਹਾਰ ਤੋਂ ਘਰ ਲੈ ਆਉਂਦੇ,

ਮੇਰੀ ਅੰਮੀ ਨਿੱਤ ਗਿਣਾਉਂਦੀ ਸੀ,

ਡਿੱਗਣ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸੀ ਹੌਂਸਲਾਂ ਦੇਂਦੇ,

ਟੁੱਟਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਇਰਾਦਾ ਜੀ,

ਓਨਾ ਪਿਆਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਹੋਣਾ,

ਜਿੰਨਾ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ।

ਵੱਡਾ ਵਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਆਉਂਦਾ,

ਚਾਚੇ ਤਾਏ ਸਭ ਇਕੱਠੇ ਸੀ,

www.punjabilibrary.com

ਲੜਨਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਰਲ ਕੇ ਰਹਿਣਾ,

ਜਿਉਂ ਗੁੜ ਦੇ ਬਣੇ ਮੱਠੇ ਸੀ,

ਮੈਂ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲੀ ਰੋਟੀ ਦਾਦੇ ਨਾਲ ਖਾਣੀ,

ਉਹਨਾਂ ਹੱਥੀਂ ਛਕਾਉਣਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਜੀ,

ਓਨਾ ਪਿਆਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਹੋਣਾ,

ਜਿੰਨਾ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ।

ਉਂਝ ਦਾਦਾ ਮੇਰਾ ਸੀ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ,

ਤੇਰਾਂ ਪੋਤੀਆਂ ਪੋਤੇ ਸੀ,

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗੇ ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰਾ,

ਸਭ ਇਹੀ ਸੋਚ ਖਲੋਤੇ ਸੀ,

ਪਿਆਰ ਬਹੁਤ ਸੀ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਕਰਦੇ,

ਭਾਵੇਂ ਦਾਦੀ ਪਾਵੇ ਨਾ ਕਦੇ ਪਰਾਂਦਾ ਜੀ,

ਓਨਾ ਪਿਆਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਹੋਣਾ,

ਜਿੰਨਾ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ।

www.punjabilibrary.com

ਭਾਵੁਕ ਹੋਵਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ,

ਜੱਦ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਏ ਰਵਾਨਾ ਸੀ,

ਮੇਰੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਹੋਗੇ ਰੋ-ਰੋ ਕਮਲੇ,

ਉਂਝ ਰੋਂਦਾ ਸਾਰਾ ਜਮਾਨਾ ਸੀ,

ਕਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਹੋਵੇ,

ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਮਨ ਭਾਂਦਾ ਜੀ,

ਓਨਾ ਪਿਆਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਹੋਣਾ,

ਜਿੰਨਾ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

ਕਤਲ ਬੇਜ਼ੁਬਾਨਾਂ ਦਾ

ਬੇਦਰਦ ਅਸੀਂ ਵੱਧ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ,

ਚੰਦ ਪੈਸਿਆਂ ਲਈ ਵੇਚਿਆ ਬੇ ਜ਼ੁਬਾਨਾ ਨੂੰ,

ਇੱਕ ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ,

ਥੋੜੇ ਪੈਸਿਆਂ ਲਈ ਭੁੱਲੇ ਅਹਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ,

ਕਦੀ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ,

ਸੋਚੋ ਉਸ ਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਿਲ ਹੋਊ,

ਇਹੀ ਸੋਚ ਕੇ ਖੋਰੇ ਸਦਾ ਵਿਕ ਜਾਂਦੀ,

ਕੇ ਕਦੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਉਹ ਮਿਲ ਹੋਊ,

ਖੁਦ ਪਾਲਦੇ ਜੇ ਖੁਦ ਵੇਚ ਦਿੰਦੇ ,

ਕਦੇ ਖੁਦ ਦੇ ਹੀ ਬੱਚੇ ਵੇਚ ਦੇਖੋ,

ਬੇਜ਼ੁਬਾਨਾ ਦੀ ਜਿੰਦ ਨਾਲ ਖੇਡ ਸੋਖੀ,

ਹੱਥ ਅੱਗ ਚ ਪਾ ਕੇ ਵੀ ਸੇਕ ਦੇਖੋ,

ਵੇਚ ਚੰਮ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬੂਟ ਬੁਣੇ,

ਵੱਡ ਜੰਗਲਾਂ ਚੋਂ ਅਸਾਂ ਚੰਮ ਲਾਏ,

ਵੇਖਣ ਪੈਰੀਂ ਜਦੋਂ, ਜਦੋਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਉਹ,

ਵੇਖ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਨੀਰ ਆਏ,

ਵਿਕੇ ਮਾਸ ਕੱਟ, ਜਾਵੇ ਲਾਲਚ ਵਧ,

ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਗਈ ਗਵਾਚ ਕਿਤੇ,

ਨਾ ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਬੇਜ਼ੁਬਾਨਾ ਜਿੰਦਗੀ,

ਬਣ ਬੈਠਾ ਬੰਦਾ ਹੈ ਲਾਸ਼ ਕਿਤੇ,

ਬਸ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਚੰਦ ਸਵਾਦਾਂ ਦੇ ਲਈ,

ਰੱਬੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ, ਹੈ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ,

ਕੱਲਾ-ਕੱਲਾ ਮਾਰ ਬੇਜ਼ੁਬਾਨ ਜਾਨਵਰ,

ਖੁਦ ਆਪਨਾ ਹੀ ਸਦਾ ਆਬਾਦ ਕੀਤਾ,

ਖੁਦ ਆਪਨਾ ਹੀ ਸਦਾ ਆਬਾਦ ਕੀਤਾ ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

www.punjabilibrary.com

ਇੱਕ ਬਟਾ ਦੋ

ਇੱਕ ਹੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ,

ਆਪਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪੜੀਏ,

ਕਦੇ ਪਿਆਰ ਕਰੀਏ,

ਕਦੇ ਆਪਾਂ ਲੜੀਏ,

ਸਾਉਣ ਦੀ ਝੜੀ ਚ',

ਭਿੱਜ-ਭਿੱਜ ਠਰੀਏ,

ਮਿਲਣ ਦੀ ਤਾਂਘ ਵਿੱਚ,

ਤਿੱਲ-ਤਿੱਲ ਮਰੀਏ,

ਕੀਤਿਆਂ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ,

ਹੱਸ-ਹੱਸ ਜ਼ਰੀਏ,

ਰੋਗ ਇੱਕ ਤਨ ਲੱਗੇ,

ਆਪਾਂ ਦੋਵੇਂ ਫਿਰ ਹਰੀਏ,

ਜੇ ਤੂੰ ਬਾਂਸਰੀ ਵਜਾਏ,

ਪਿਆਰ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਗਵਾਲੇ ਨੂੰ,

ਇੱਕ ਬਟਾ ਦੋ,

ਕਰੀਏ ਚਾਹ ਦੇ ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ।

ਦੋਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ,

ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਮਨਾਈਏ,

ਉਹ ਮੰਨ ਜਾਣ,

ਆਪਾਂ ਖੁਦ ਰੁਸ ਜਾਈਏ,

ਲੈ ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ,

ਪੂਰੀ ਉਮਰ ਹੰਢਾਈਏ,

ਦੋਵੇਂ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਜਾਈਏ,

ਰੋਟੀ ਕੱਠਿਆਂ ਪਕਾਈਏ,

ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੱਸ ਖੇਡ ਆਈਏ,

ਮਿਲਣ ਸੱਜਣ ਪਿਆਰੇ,

ਕਦੇ ਮਹਿਫਿਲ ਵੀ ਸਜਾਈਏ,

ਮੈਂ ਪੈਰ ਬੇਬੇ ਜੀ ਦੇ ਘੁੱਟਾਂ,

ਤੁਸੀਂ ਆਦਰ ਦੇਣਾ ਰਖਵਾਲੇ ਨੂੰ,

ਇੱਕ ਬਟਾ ਦੋ,

ਕਰੀਏ ਚਾਹ ਦੇ ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ।

ਇੱਕ ਬੇਟਾ ਇੱਕ ਬੇਟੀ,

ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਖੇਡੇ,

ਦੇ ਕੇ ਹੌਸਲਾ ਉਠਾਈਏ,

ਲੱਗਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਠੇਡੇ,

ਹੱਸ ਹੱਸ ਕੇ ਲੰਘਾਈਏ,

ਰਾਹ ਕਿੰਨੇ ਹੋਣ ਟੇਢੇ,

ਕੁੜੀ ਬਾਂਦਰ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਆਖੇ,

ਉਹ ਕਹੇ ਉਹਨੂੰ ਭੇਡੇ,

ਦਿਖਦਿਆਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਲੱਗਣ,

ਹੋ ਜਾਵਣ ਰੁੱਖਾਂ ਜੇਡੇ,

ਬਸ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਣ,

ਖੁਆਬ ਦੇਖੇ ਨੇ ਜੋ ਏਡੇ,

ਤੂੰ ਅਜਾਦ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ,

ਮੈਂ ਜਿੰਦ ਕਰਾਂ ਤੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ,

ਇੱਕ ਬਟਾ ਦੋ,

ਕਰੀਏ ਚਾਹ ਦੇ ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ।

ਭਾਂਵੇ ਹੋਵੇਂ ਤੂੰ ਬਜੁਰਗ,

ਸਿਰਾਹਣਾ ਬਾਂਹ ਦਾ ਬਣਾਵਾਂ,

ਪਿਆਰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਮੁੱਕੇ,

ਘੁੱਟ-ਘੁੱਟ ਜੱਫੀ ਪਾਵਾਂ,

ਨੀਂਦ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਜੇ ਆਏ,

ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਜਗਾਂਵਾਂ,

ਪੋਤੇ-ਪੋਤੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ,

ਕਦੇ ਮੁੱਕਣ ਨਾ ਚਾਵਾਂ,

ਮੌਤ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਵੇ,

ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਘਲਾਵਾਂ,

ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਛੱਡ ਜਾਈਏ,

ਇਸ ਜੱਗ ਦੇ ਜ਼ੰਜ਼ਾਲੇ ਨੂੰ,

ਇੱਕ ਬਟਾ ਦੋ,

ਕਰੀਏ ਚਾਹ ਦੇ ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

www.punjabilibrary.com

ਮੁਰਦਾ ਜਾਗ ਪਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦਾ ਪਹਿਰ ਸੀ,

ਨੀਂਦ ਦਾ ਪੈ ਗਿਆ ਕਹਿਰ ਸੀ,

ਕੋਈ ਸੁਰਤ ਨਾ ਉਸਨੂੰ ਲੱਗਦੀ ਸੀ,

ਜਿਵੇਂ ਸੁੱਤਾ ਪੀ ਕੇ ਜ਼ਹਿਰ ਸੀ,

ਵੇਲਾ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਬਦਨਸੀਬੀ ਦਾ,

ਕਰਮ ਖੋਲ ਦਿੱਤੇ ਉਸ ਪੁੰਨ ਕੇ,

ਮੁਰਦਾ ਜਾਗ ਪਿਆ,

ਰੱਬ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ।

ਹਰ ਪਾਸੇ ਸੀ ਉਹ ਗੂੰਜ ਉੱਠੀ,

ਜਿਵੇਂ ਘੰਟੀਆਂ ਹਜਾਰਾਂ ਵੱਜੀਆਂ ਜੀ,

ਉਸ ਰਬਾਬ ਨੇ ਇੰਜ ਤਾਣ ਛੇੜੀ,

ਅੱਲ੍ਹਾ ਨਾਲ ਗੰਢਾਂ ਬੱਝੀਆਂ ਜੀ,

ਬੰਦ ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਕੈਵਾੜ ਖੁੱਲੇ,

ਰੂਹ ਤੁਰੀ ਕਈ ਰਾਜ ਬੁਣ ਕੇ,

ਮੁਰਦਾ ਜਾਗ ਪਿਆ,

ਰੱਬ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ।

ਰੂਹ ਪਹੁੰਚੀ ਕੈਸੇ ਗਰਾਂਹ ਅੰਦਰ,

ਹਰ ਜ਼ਰ੍ਹਾ ਏਥੇ ਰੋਸ਼ਨ ਹੈ,

ਉਹ ਚਾਨਣ ਦਾ ਦਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰ,

ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਾ ਮੋਹਨ ਹੈ,

ਇੱਕ ਪਲ ਚ' ਏਨਾ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ,

ਪੂਰਾ ਪਾਉਣ ਨਾ ਹਜਾਰਾਂ ਮਾਂਵਾਂ ਬੁਣ ਕੇ,

ਮੁਰਦਾ ਜਾਗ ਪਿਆ,

ਰੱਬ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ।

ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੀ ਇੱਕ ਖੁਆਬ ਮੇਰਾ,

ਜਾਂ ਸੱਚੀ ਬਾਂਗ-ਏ-ਅਸਮਾਨੀ ਸੀ,

ਉਹ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਮਿਲਣ ਮੈਨੂੰ ਆਇਆ ਸੀ,

ਜਾਂ ਰੂਹ ਹੀ ਮੇਰੀ ਦਿਵਾਨੀ ਸੀ,

ਹੁਣ ਜੁਦਾ ਹੋ ਕੇ ਤੜਪੀ ਰੂਹ,

ਪਾਉਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਚੁਣ ਕੇ,

ਮੁਰਦਾ ਜਾਗ ਪਿਆ,

ਰੱਬ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ।

ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਪਰਿੰਦਾ

ਲੱਗਦਾ ਮੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ,

ਉੱਡਦਾ ਪਰਿੰਦਾ ਫੜਫੜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,

ਮੇਹਣੇ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕੁਦਰਤ,

ਲੱਭ-ਲੱਭ ਕੇ ਹਵਾਵਾਂ ਚੋਂ,

ਧੁੱਪੇ ਵੀ ਠਾਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕੁਦਰਤ,

ਲੂੰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਛਾਵਾਂ ਚੋਂ,

ਜਿਵੇ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਏ ਖੰਭਾਂ ਨੂੰ,

ਨਾਲ ਪੱਖੀਆਂ ਦੇ ਸੇਕ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,

ਲੱਗਦਾ ਮੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ,

ਉੱਡਦਾ ਪਰਿੰਦਾ ਫੜਫੜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਦੀਆਂ ਚੋਂ ਪਾਣੀ ਠਹਿਰ ਗਿਆ,

ਛਾ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਹਿਰ ਗਿਆ,

ਨਾ ਸੱਪ ਦਾ ਡੰਗਿਆ ਲੱਗਦਾ ਏ,

ਪਰ ਡੂੰਘਾ ਲੱਗਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਗਿਆ,

ਕੀਤਾ ਤਸਦੀਕ ਨਾ ਪੱਥਰਾਂ ਨੇ,

ਬੁੱਤ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਢਾਹ ਰਿਹਾ ਹੈ,

ਲੱਗਦਾ ਮੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ,

ਉੱਡਦਾ ਪਰਿੰਦਾ ਫੜਫੜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬਸ ਪੀੜਾਂ ਜੋਗੇ ਰਹਿ ਗਏ ਆਂ,

ਕੀਤਾ ਇਸ਼ਕ ਨਾ,ਇਸ਼ਕ ਨਾ ਹੋਇਆ ਏ,

ਇੱਕ ਰੂਹੀ ਇਸ਼ਕ ਨਾ ਲੱਭਦਾ ਕਿਉਂ,

ਕੋਈ ਲੇਖ ਦਾ ਤਾਰਾ ਸੋਇਆ ਏ,

ਮੈਨੂੰ ਦੇਕੇ ਟੋਟੇ ਹਿਜ਼ਰਾਂ ਦੇ,

ਕੋਈ ਲਾਹਣਤ ਤਾਂ ਇੰਝ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,

ਲੱਗਦਾ ਮੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ,

ਉੱਡਦਾ ਪਰਿੰਦਾ ਫੜਫੜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਣ ਮਿੱਟੀਆਂ ਚੋਂ ਮੈ ਲੱਭਦਾ ਆਂ,

ਕੋਈ ਦਿਲ ਦਾ ਮਹਿਲ ਬਣਾ ਜਾਵੇ,

ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਕਰ ਜੇ ਘਰ ਕੋਈ,

ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰੀਂ ਖਾ ਜਾਵੇ,

ਰੱਬ ਰੁੱਸਿਆ ਮੈਥੋਂ ਲੱਗਦਾ ਏ,

ਗੀਤ ਹੋਰਾਂ ਲਈ ਬਸ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,

ਲੱਗਦਾ ਮੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ,

ਉੱਡਦਾ ਪਰਿੰਦਾ ਫੜਫੜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਦਿਆ ਸੱਜਣਾ

ਇਹ ਕਿੰਨੇ ਅਜੀਬ ਰਸਤੇ ਨੇ,

ਨਾ ਮੇਰੇ ਤੋ ਤਹਿ ਹੋਣੇ,

ਮੀਲਾਂ ਲੰਮੇ ਹਸ਼ਰ ਦਿਲ ਦੇ,

ਨਾ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਸਹਿ ਹੋਣੇ,

ਕੀ ਹਾਲਾਤ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਨੇ,

ਨਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਕਹਿ ਹੋਣੇ,

ਗਲ ਪਏ ਬੇਬਸੀ ਦੇ ਪਰਦੇ ਜੋ,

ਨਾ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਲਹਿ ਹੋਣੇ,

ਕੀ ਉਪਾ ਕਰੀਏ ਇਸ ਦੂਰੀ ਦਾ,

ਜੋ ਬਣਜਾ ਤੇਰਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਮੈਂ,

ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਦਿਆ ਸੱਜਣਾ ਵੇ,

ਤੈਨੂੰ ਕਿੱਦਾ ਕੋਲ ਬੁਲਾਵਾਂ ਮੈਂ।

ਕਦੇ ਹੋਈ ਨੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਭਾਵੇਂ,

ਤੂੰ ਹਰ ਦਮ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਏ,

ਤੱਕ ਹਸੀਨ ਜਿਹਾ ਚਹਿਰਾ ਤੇਰਾ,

ਬੁੱਲਾਂ ਦਾ ਹਾਸਾ ਖਿਲਦਾ ਏ,

ਮੈਂ ਵੀ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਲੁਕਿਆਂ,

ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੀ ਦਿਲ ਜੱਦ ਹਿੱਲਦਾ ਏ,

ਤੂੰ ਨੂੰ ਭੁੱਲਕੇ, ਤੂੰ ਮੈਂ ਹੋ ਜਾਵਾਂ,

ਹੋਰ ਕਿੰਨੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਗਿਣਾਵਾਂ ਮੈਂ,

ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਦਿਆ ਸੱਜਣਾ ਵੇ,

ਤੈਨੂੰ ਕਿੱਦਾ ਕੋਲ ਬੁਲਾਵਾਂ ਮੈਂ।

ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਜੋ ਦਿਸਦੇ ਨੇ,

ਤੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ,

ਕਰੀਬ ਆਪਣੇ ਮੈਨੂੰ ਆਉਣ ਨਾ ਦੇਵੇਂ,

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ,

ਜਾਣਨ ਦਾ ਤੈਨੂੰ ਹੱਕ ਮੰਗਾਂ ਜੇ,

ਕੋਈ ਕਰਾਂਗਾਂ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਨਹੀਂ,

www.punjabilibrary.com

ਅਜਾਦ ਕਰਦੇ ਖੁਦ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ,

ਜੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਐਤਬਾਰ ਨਹੀਂ,

ਮੰਨਿਆਂ ਤੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਦਾਗੀ ਦੱਸਦਾ ਏ,

ਜਰ੍ਹਾ ਖੁੱਦ ਤੇ ਚਾਨਣ ਪਵਾਵਾਂ ਮੈਂ,

ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਦਿਆ ਸੱਜਣਾ ਵੇ,

ਤੈਨੂੰ ਕਿੱਦਾ ਕੋਲ ਬੁਲਾਵਾਂ ਮੈਂ।

ਸੱਜਣਾ ਆਜਾ ਮੈਂ ਤਰਲੇ ਪਾਉਣਾ,

ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਵੀ ਜੋੜਦਾ ਹਾਂ,

ਤੇਰੇ ਲਈ ਮੈਂ, ਮੈਂ ਨਾ ਰਹਿੰਦਾ,

ਖੁਦ ਨੂੰ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਤੋੜਦਾ ਹਾਂ,

ਕੁਝ ਹੱਥ ਵੱਸ ਨਾ ਮੇਰੇ, ਮੈਂ ਕੀ ਕਰ ਲਾਂ,

ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਕੋੜਦਾ ਹਾਂ,

ਤੂੰ ਹੀ ਦਿੱਸਦਾ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਵੇ,

ਬਸ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਲੋੜਦਾ ਹਾਂ,

ਸਬਦ ਵੀ ਮੁੱਕੇ, ਗੱਲਾਂ ਨੀ ਮੁੱਕੀਆਂ,

www.punjabilibrary.com

ਦੱਸ ਕਿੱਦਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸੁਣਾਵਾਂ ਮੈਂ,

ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਦਿਆ ਸੱਜਣਾ ਵੇ,

ਤੈਨੂੰ ਕਿੱਦਾ ਕੋਲ ਬੁਲਾਵਾਂ ਮੈਂ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

www.punjabilibrary.com

ਹਵਸ਼ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰ

ਜੇ ਮੈਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਂ ਤੇਰੇ ਲਈ

ਤੂੰ ਵੀ ਓਨੀ ਭਾਗੀਦਾਰ ਏ,

ਜੇ ਮੈਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਜਿਸਮ ਦੀ,

ਤੂੰ ਵੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤਿਆਰ ਏ,

ਤੂੰ ਤਹੁਮਤ ਲਾਉਂਦੀ ਮੇਰੇ ਤੇ,

ਮੈਂ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ਬਰ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਨਾ,

ਜੇ ਪਿਆਰ ਦਿਖਾਵਾ ਪੁੱਛਿਆ ਮੈਂ,

ਤੂੰ ਵੀ ਸਬਰ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਨਾ,

ਤੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਲਿਆ ਬਚਾ,

ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਮਾਰ ਏ,

ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਸਜਾਵਾਂ ਤਾਂ,

ਤੂੰ ਵੀ ਤਾਂ ਹੱਕਦਾਰ ਏਂ ।

ਜਿਸਮ ਦਾ ਭੁੱਖਾ ਜਿਸਮ ਤੇਰਾ,

ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਇਹ,

ਤੂੰ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਨਾਲ ਮੇਰੇ,

ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੌਂ ਗਿਆ ਇਹ,

ਜੇ ਲੋੜ ਮੇਰੀ ਤੈਂ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ,

ਦਿਲ ਤੇਰਾ ਵੀ ਤਾਂ ਰੱਜਿਆ ਸੀ,

ਜਦ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਨ ਦਾ ਵਕਤ ਆਇਆ,

ਤੂੰ ਵੀ ਤਾਂ ਓਦੋਂ ਭੱਜਿਆ ਸੀ,

ਦੋਹਾਂ ਪਾਸੇ ਅੱਗ ਬਰਾਬਰ ਦੀ,

ਬਸ ਪੈਂਦੀ ਵਕਤ ਦੀ ਮਾਰ ਏ,

ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਸਜਾਵਾਂ ਤਾਂ,

ਤੂੰ ਵੀ ਤਾਂ ਹੱਕਦਾਰ ਏ ।

www.punjabilibrary.com

ਜੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਦਾਗ ਤੂੰ ਦੱਸਦੀ ਏਂ,

ਤੇਰੀ ਨਾਂਹ ਤੇ ਗੱਲ ਸੀ ਰੁੱਕ ਜਾਂਦੀ,

ਜੇ ਟੁੱਟਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ,

ਇਹ ਹਵਸ ਦੀ ਭੁੱਖ ਤਾਂ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ,

ਫਿਰ ਮੈਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕੱਲਾ ਕਿੰਞ ਹੋਇਆ,

ਨਾ ਮੇਹਣਾ ਮਾਰ ਮੈਨੂੰ ਕੱਲੇ ਨੂੰ ,

ਤੇਰੀ ਇੱਕ ਨਾਂਹ ਸਭ ਕੁਝ ਰੋਕ ਦੇਵੇ,

ਤੇਰਾ ਮੁਲਜ਼ਿਮ ਕਹਿੰਦੇ ਝੱਲੇ ਨੂੰ,

ਤੇਰਾ ਇਸ਼ਕ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਹੀ,

ਹੋਇਆ ਬੜਾ ਲਾਚਾਰ ਏ,

ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਸਜਾਵਾਂ ਤਾਂ,

ਤੂੰ ਵੀ ਤਾਂ ਹੱਕਦਾਰ ਏ ।

ਚਲ ਗਗਨ ਸਿਆਂ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ ਤੇਰੇ,

ਚਲ ਗਲਤੀ ਮੰਨ ਲੈ ਤੇਰੀ ਤੂੰ,

ਇਹ ਖੇਡ ਤਾਂ ਐਦਾਂ ਚੱਲਣੀ ਏ,

ਹੁਣ ਹੋਰ ਨਾ ਅੱਖਰ ਛੇੜੀ ਤੂੰ ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

www.punjabilibrary.com

ਅਧਿਆਪਕ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ

ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਥੋਂ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ,

ਉਸ ਮੂਰਤ ਦਾ ਸੋਹਣਾ ਸਰੂਪ,

ਜੇ ਉਹ ਕਦੇ ਦਇਆ ਨਾ ਕਰਦਾ,

ਬਸ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਮੈਂ ਕਰੂਪ,

ਰੂਹਾਨੀ ਚਹਿਰਾ, ਹੈ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ,

ਟੋਹਰ ਉਸਦੀ ਹੈ ਸ਼ਾਹੀ,

ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਰਾਹ ਦਿਖਾਵੇ,

ਭਟਕਦਾ ਨਾ ਕਦੇ ਰਾਹੀ,

ਲੈ ਬਾਲਪਨ ਤੋਂ ਲੜਕਪਨ ਤੱਕ,

ਮੈਨੂੰ ਉਸਨੇ ਹੀ ਸਮਝਾਇਆ,

ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਕਿੰਨੇ ਹੋਣੇ,

ਜੋ ਉਸਦਾ ਹੀ ਹਮ ਸਾਇਆ,

ਮਾਇਆ ਦੀ ਉਹ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕੀਤੀ,

ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਹੀ ਰੱਖਿਆ,

ਘਰ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਬਾਹਰ ਦਾ ਭਾਵੇਂ,

ਹਰ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਮੰਨ ਚੱਖਿਆ,

ਹਰਗੁਣਬੀਰ ਨਾਮ ਕਿੰਨਾ ਸੋਹਣਾ,

ਸਤ ਗੁਣਾ ਸਹਿਤ ਭਰਪੂਰ,

ਇੱਕ ਅਰਦਾਸ ਮੇਰੀ ਰੱਬ ਅੱਗੇ,

ਕਦੇ ਹੋਵਾਂ ਨਾ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ,

ਹਰ ਕੋਈ ਦੇਵੇ ਆਦਰ ਉਸਨੂੰ,

ਉਹ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਨਿਆਰਾ,

ਉਂਝ ਹਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰੂ ਹੀ ਦਿੱਸਦਾ,

ਪਰ ਇਹ ਮੇਰਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

ਮੇਰੇ ਭਰਾ

ਜਿਵੇਂ ਘਰ ਦੇ ਦੋ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੇ,

ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੱਬ ਨੇ ਉਹ ਸਾਜ਼ੇ ਨੇ,

ਉਹ ਨੇ ਜੋ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਮੇਰੇ,

ਜਿੰਦਗੀ ਮੇਰੀ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ,

ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ,

ਮੀਂਹ ਕਰ ਮਾਣਿਆ,

ਮੇਰਿਆਂ ਭਰਾਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਧੀ ਕਰ ਜਾਣਿਆ।

ਮੇਰੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਹਮਸਾਏ ਜੋ,

ਮੇਰਾ ਹਰ ਨਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜੋ,

ਮੈਨੂੰ ਰੋਂਦੀ ਨੂੰ ਹਸਾਏ ਜੋ,

ਹਰ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏ ਜੋ,

ਮਿੱਠੇ ਲੱਗਦੇ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਦੇ,

ਵਾਂਗ ਮਖਾਣਿਆਂ,

ਮੇਰਿਆਂ ਭਰਾਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਧੀ ਕਰ ਜਾਣਿਆ।

ਇਹ ਪੜਦੀ ਬੜਾ ਸੋਹਣਾ ਜੀ,

ਇਹਨੂੰ ਹੋਰ ਮੈਂ ਪੜਾਉਣਾ ਜੀ,

ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਨਿੱਕੀ ਭੈਣ ਨੂੰ,

ਵੱਡੀ ਅਫ਼ਸਰ ਹੈ ਬਣਾਉਣਾ ਜੀ,

ਮੇਰੇ ਹਰ ਵੱਧਦੇ ਕਦਮ ਨੂੰ,

ਪਿਉ ਬਣ ਸਿਆਣਿਆ,

ਮੇਰਿਆਂ ਭਰਾਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਧੀ ਕਰ ਜਾਣਿਆ।

www.punjabilibrary.com

ਉਹ ਦਿਨ ਕਿੱਦਾਂ ਦਾ ਹੋਵੂਗਾ,

ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵਿਆਹੁਣਾ ਜੀ,

ਹਰ ਰੀਝ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦੇਣੀ ਆ,

ਵਿਹੜੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣਾ ਜੀ,

ਮੇਰੇ ਲਈ ਦੇਖੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ,

ਮੈਂ ਸੋਚ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਆ,

ਮੇਰਿਆਂ ਭਰਾਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਧੀ ਕਰ ਜਾਣਿਆ।

ਕਦੇ ਰੱਖੜੀ ਤੇ ਰਖਵਾਲੇ ਬਣ,

ਕਦੇ ਦਿਵਾਲੀ ਤੇ ਮਤਵਾਲੇ ਬਣ,

ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਮਿੱਠੇ ਗੀਤ ਜਿਹੇ,

ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਦੇ ਸੋਹਣੇ ਸੰਗੀਤ ਜਿਹੇ,

ਹਰ ਦਿਨ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ,

ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਸਵਾਇਆ,

ਮੇਰਿਆਂ ਭਰਾਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਧੀ ਕਰ ਜਾਣਿਆ।

ਮੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਨੇ,

ਦੂਰ ਹੋਣ ਤੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦੇ ਆ,

ਜਦ ਕਿਤੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ,

ਮਿੱਠੇ ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਨੈਣ ਭਿੱਜਦੇ ਆ,

ਮੇਰੀ ਰਾਹ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਕੰਡੇ ਨੂੰ,

ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਜੜੋਂ ਉਖਾਇਆ,

ਮੇਰਿਆਂ ਭਰਾਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਧੀ ਕਰ ਜਾਇਆ।

ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

ਅਖਬਾਰ

ਤੜਕੇ ਛੇ ਵੱਜਦੇ ਹੀ ਆਉਂਦੀ,

ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੀ ਖਬਰ ਲਿਆਉਂਦੀ,

ਕਾਗਜ ਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਜੋ,

ਚਾਹ ਦੀ ਚੁਸਕੀ ਨਾਲ ਲਿਆਉਂਦੀ,

ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਵੇ ਸਭ ਕੁਝ ਬੋਲੇ,

ਦੱਸ ਦੀ ਹੈ ਇਕਸਾਰ,

ਜਗ ਸਾਰੇ ਦਾ ਕੰਨ ਰਸ ਰੱਖਦੀ,

ਕੁਝ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਅਖਬਾਰ।

ਸਿਆਸੀ ਕਿਹੜਾ ਕੀ ਕੁਝ ਕਰਦਾ,

ਝੂਠ ਨੂੰ ਸਚ ,ਸਚ ਝੂਠ ਕਰੇ,

ਕਿਹੜੇ ਧਰਮ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨਗੇ,

ਕੌਣ ਵਿਖਾਵੇ ਧੂਫ ਕਰੇ,

ਧਰਮ ਜਾਤ ਦਾ ਪੱਖ ਨਾ ਲੈਂਦੀ,

ਸਭ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ,

ਜਗ ਸਾਰੇ ਦਾ ਕੰਨ ਰਸ ਰੱਖਦੀ,

ਕੁਝ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਅਖਬਾਰ।

ਖੇਡ ਖਿਡਾਰੀ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸਦੀ,

ਹੀਰੋ ਕਿਹੜਾ ਛਾਇਆ ਹੈ,

ਕਿੰਨੇ ਜਿਸਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ,

ਕਿੰਨੇ ਨਗਮਾ ਗਾਇਆ ਹੈ,

ਕਿੰਨੇ ਮਾੜਾ, ਚੰਗਾ ਪਾਇਆ,

ਕਰਦੇ ਨਾ ਵਿਚਾਰ,

ਜਗ ਸਾਰੇ ਦਾ ਕੰਨ ਰਸ ਰੱਖਦੀ,

ਕੁਝ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਅਖਬਾਰ।

ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਾਗਰ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ,

ਜੇ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਆਂ,

ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਸਰੂਪ ਦਿਸੇ,

ਬਸ ਅੱਖਰ ਇਸਦੇ ਲੜਦੇ ਆ,

ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਸਿੱਖੇ ਕੋਈ ਸਿੱਖੇ ਮਾੜਾ,

ਜਦੋਂ ਪੈਂਦੀ ਇਹਦੀ ਪੁਕਾਰ,

ਜਗ ਸਾਰੇ ਦਾ ਕੰਨ ਰਸ ਰੱਖਦੀ,

ਕੁਝ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਅਖਬਾਰ।

ਗੀਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਰੰਗ ਜੱਗ ਦੇ ਹੁੰਦੇ,

ਹਰ ਪੰਨਾ ਵੱਖਰਾ ਦਿਸਦਾ ਏ,

ਕੰਮ, ਨੌਕਰੀ, ਸਾਇੰਸ ਵੀ ਲੱਭਜੇ,

ਜੋ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸਦਾ ਏ,

ਨਿਚੋੜ ਕੇ ਰੱਖਦੀ ਸਭ ਹੀ ਗੱਲਾਂ,

ਨਿਕਲੇ ਜਦ ਹਰ ਵਾਰ,

ਜਗ ਸਾਰੇ ਦਾ ਕੰਨ ਰਸ ਰੱਖਦੀ,

ਕੁਝ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਅਖਬਾਰ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

www.punjabilibrary.com

ਚੰਨ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ

ਚੰਨ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ,

ਤੁਸੀਂ ਰੁੱਸਿਆ ਨਾ ਕਰੋ ਮੱਸਿਆ ਨੂੰ,

ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਹਾਂ,

ਕਿਵੇਂ ਦੱਸੀਏ ਦਿਲ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ,

ਕਿ ਮੌਤ ਸਾਨੂੰ ਦੂਰ ਨਾ ਦਿਸੇ,

ਘੁੱਟ ਦਈਏ ਜੇ ਬਿਰਹਾ ਦੇ ਰੱਸਿਆਂ ਨੂੰ,

ਚੰਨ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ,

ਤੁਸੀਂ ਰੁੱਸਿਆ ਨਾ ਕਰੋ ਮੱਸਿਆ ਨੂੰ।

ਇਹ ਬੱਦਲ ਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਏ ਜੱਦ,

ਬਿਜਲੀ ਲਿਸ਼ਕਾਂ ਮਾਰਦੀ ਏ,

ਤੇਜ ਹਵਾਂਵਾਂ ਸੀਨਾ ਚੀਰਨ,

ਠੰਡ ਲੱਗਦੀ ਤੇਰੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਏ,

ਕਿ ਮੀਂਹ ਏਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਾ ਦਿਸੇ,

ਉਜਾੜ ਦੇਵੂ ਲੱਗਦਾ ਵੱਸਿਆ ਨੂੰ,

ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਹਾਂ,

ਕਿਵੇਂ ਦੱਸੀਏ ਦਿਲ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ,

ਚੰਨ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ,

ਤੁਸੀਂ ਰੁੱਸਿਆ ਨਾ ਕਰੋ ਮੱਸਿਆ ਨੂੰ।

ਦਿਨ ਦਾ ਏਨਾ ਸੇਕ ਹੁੰਦਾ ਏ,

ਮੌਤ ਦੇ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਵਾਗੂੰ,

ਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਾਬਾ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ,

ਜੰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਦਾਨ ਵਾਗੂੰ,

ਕਿ ਰੋਣਾ ਵੀ ਨਸੀਬ ਨਾ ਹੋਵੇ,

ਚਿਰਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿਤੇ ਹੱਸਿਆਂ ਨੂੰ,

ਕਿ ਮੌਤ ਸਾਨੂੰ ਦੂਰ ਨਾ ਦਿਸੇ,

ਘੁੱਟ ਦਈਏ ਜੇ ਬਿਰਹਾ ਦੇ ਰੱਸਿਆਂ ਨੂੰ,

ਚੰਨ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ,

ਤੁਸੀਂ ਰੁੱਸਿਆ ਨਾ ਕਰੋ ਮੱਸਿਆ ਨੂੰ।

www.punjabilibrary.com

ਪੂਰਾ ਮਹੀਨਾ ਘੱਟਦਾ ਵੱਧਦਾ ਏ,

ਇਸਦਾ ਸਾਥੋਂ ਕੋਈ ਹੱਲ ਹੈਨੀ,

ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਣੇ ਤੇਰੀਆਂ ਰਮਜਾਂ,

ਤੈਨੂੰ ਵੱਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਲ ਹੈਨੀ,

ਕਿ ਪੀੜ ਹੁਣ ਸਹੀ ਨਾ ਜਾਵੇ,

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡੀਏ ਜ਼ਖਮਾਂ ਕੱਸਿਆਂ ਨੂੰ,

ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਹਾਂ,

ਕਿਵੇਂ ਦੱਸੀਏ ਦਿਲ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆਂ ਨੂੰ,

ਕਿ ਮੌਤ ਸਾਨੂੰ ਦੂਰ ਨਾ ਦਿਸੇ,

ਘੁੱਟ ਦਈਏ ਜੇ ਬਿਰਹਾ ਦੇ ਰੱਸਿਆਂ ਨੂੰ,

ਚੰਨ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ,

ਤੁਸੀਂ ਰੁੱਸਿਆ ਨਾ ਕਰੋ ਮੱਸਿਆ ਨੂੰ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ,

ਅੰਨ ਦਾ ਦਾਤਾ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ,

ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪੇਟ ਹੈ ਭਰਦਾ,

ਸਿਪਾਹੀ ਜਾ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉੱਤੇ ,

ਸਿਰ ਕਫਨ ਨੂੰ ਬੰਨ ਕੇ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ,

ਉਹੀ ਜਾਣਨ ਕੀ ਕੁਝ ਬੀਤੇ,

ਬਸ ਬਾਹਰੀ ਮੂੰਹ ਤੇ ਹਾਸੇ ਨੇ,

ਇਹ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ,

ਇੱਕੋ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਦੋ ਪਾਸੇ ਨੇ ।

ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਕੇ ਮਿੱਟੀ,

ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੜਦੇ ਆ,

ਗਰਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਵੀਰ ਸਿਪਾਹੀ,

ਵੈਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਆ,

ਅਸੂਲ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪੱਕੇ,

ਪੱਕੇ ਬੇ ਤਹਾਸ਼ੇ ਨੇ,

ਇਹ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ,

ਇੱਕੋ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਦੋ ਪਾਸੇ ਨੇ ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੋਨੋਂ ਕਰਦੇ,

ਗਲ਼ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਏ,

ਰੁੱਤਬਾ ਤਾਂ ਹੈ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਵਰਗਾ,

ਬੜਾ ਬੋਝ ਪਇਆ ਜੋ ਭਾਰੀ ਏ,

ਬਾਹਰੋਂ ਦੋਨੋਂ ਅੜਬ ਹੁੰਦੇ ਆ,

ਅੰਦਰੋਂ ਪੂਰੇ ਸਾਚੇ ਨੇ,

ਇਹ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ,

ਇੱਕੋ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਦੋ ਪਾਸੇ ਨੇ ।

ਫ਼ਸਲ ਉਜੜਜੇ ਤਾਂ ਦੁੱਖ ਲਗਦਾ,

ਗਲ਼ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਆ ਰੱਸੇ ਨੂੰ,

ਹੁੰਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਉੱਤੇ,

www.punjabilibrary.com

ਕੀ ਮਿਲਦਾ ਉਜ਼ੜੇ ਵੱਸੇ ਨੂੰ,

ਪਿੱਛੋਂ ਰੋਣ ਪਰਿਵਾਰ ਦੋਹਾਂ ਦੇ,

ਬਸ ਤਗਮੇ ਮਿਲਦੇ ਖਾਸੇ ਨੇ,

ਇਹ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ,

ਇੱਕੋ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਦੋ ਪਾਸੇ ਨੇ ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

www.punjabilibrary.com

ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ

ਜੱਦ ਸਭ ਸੌਂ ਜਾਂਦੇ, ਅਸੀਂ ਜਾਗਦੇ ਹਾਂ,

ਰਾਤ ਵੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਹੈ ਕੋਲ ਸਾਡੇ,

ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਮਾੜਾ ਆਖਣ,

ਸੁਣਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਵੀ ਬੋਲ ਸਾਡੇ,

ਸੁਣ ਅਫਵਾਵਾਂ, ਤੀਰ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕੱਸਦੇ ਨੇ,

ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੱਸਦੇ ਨੇ।

ਅਸੀਂ ਖੰਘਦੇ ਹਾਂ, ਨਾ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਾਂ,

ਦਰਦਾਂ ਨਾਲ ਤੜਪ-ਤੜਪ,

ਮੌਤ ਨਿੱਤ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ,

ਖ਼ੂਨੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਫਿਟਕਾਂ ਦੇਵਣ,

ਅਸੀਂ ਦਿਲ ਦੀ ਅੱਗ ਚ' ਮਘਦੇ ਹਾਂ,

ਬੜਾ ਦੁਖੀ ਕਰਨ, ਇਹ ਰੋਗ ਜਦੋਂ ਟੱਸਦੇ ਨੇ,

ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੱਸਦੇ ਨੇ।

ਸਾਡਾ ਹੱਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਸੁੰਨੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਤੇ,

ਸਭ ਡਰਦੇ ਨੇ ਜੇ ਧਮਕਾਵਾਂ ਤੇ,

ਰਾਖੀਆਂ ਕਰਦੇ, ਪਰਿੰਦਾ ਪਰ ਵੀ ਨਾ ਮਾਰੇ,

ਚੌਕੀਦਾਰ ਨਾਲ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਾਵਾਂ ਤੇ,

ਅਣਜਾਣ ਸਮਝ ਕਈ ਸਾਥੋਂ ਫੱਸਦੇ ਨੇ,

ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੱਸਦੇ ਨੇ।

ਸੱਜਣਾ ਦੀ ਯਾਦ ਚ', ਗਿਣਦੇ ਨਿੱਤ ਤਾਰੇ,

ਲੱਖ ਵਾਰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ, ਤਾਂ ਵੀ ਲੱਗਣ ਪਿਆਰੇ,

ਮਿਲਣ ਦੇ ਚਾਅ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਸਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,

ਹੋਜੇ ਇੱਕ ਰਾਹ ਬੰਦ, ਦੂਜੇ ਲੱਭਣ ਸਹਾਰੇ,

ਰਾਂਝੇ ਜਿਹਾ ਹਾਲ ਵੇਖ, ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਤੇ ਹੱਸਦੇ ਨੇ,

ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੱਸਦੇ ਨੇ।

www.punjabilibrary.com

ਇੱਕ ਤਾਰ ਜੇ ਲਾ ਲਈਏ ਸਮਾਧੀ,

ਅੱਖ ਨਾ ਝਮਕੀਏ, ਭਾਵੇਂ ਹੋਜੇ ਬਰਬਾਦੀ,

ਉਂਝ ਸਾਨੂੰ ਕਹਿਣ ਸੰਨਿਆਸੀ,

ਵਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਲੈਣ, ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਬਾਦੀ,

ਨਿੱਤ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਵੀ ਹੋਈਏ, ਨਿੱਤ ਹੀ ਘੱਸਦੇ ਨੇ,

ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੱਸਦੇ ਨੇ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ

ਜੇ ਮੈਂ ਧੀ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀ,

ਉਹ ਵੀ ਸਰਦਾਰ ਕਹਿਲਾਊਗਾ,

ਉਹ ਵਕਤ ਸੁਨਹਿਰੀ ਹੋਊਗਾ,

ਜਦ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਆਊਗਾ।

ਮੇਰੇ ਬਹੁਤੇ ਵੱਡੇ ਖਾਬ ਨਾ,

ਨਾ ਉੱਚੀਆਂ ਮੇਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੇ,

ਨਾ ਚਾਹਾਂ ਮੈਂ ਹੀਰੇ ਮੋਤੀ,

ਨਾ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਨੇ,

ਬਸ ਖਿਆਲ ਮੇਰੇ ਉਹ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖੇ,

ਦਿਲ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਊਗਾ,

ਉਹ ਵਕਤ ਸੁਨਹਿਰੀ ਹੋਊਗਾ,

ਜਦ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਆਊਗਾ।

ਥੋੜ੍ਹਾ ਕੱਦ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਹੋਵੇ,

ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਦੀ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹਾਂ,

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ,

ਹਾਂ, ਮਸਲਾ ਬੜਾ ਜ਼ਹੀਨ ਹਾਂ,

ਮੈਂ ਤਲਾਂ ਪਕੌੜੇ ਉਹਦੇ ਲਈ,

ਉਹ ਚਾਹ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਆਊਗਾ,

ਉਹ ਵਕਤ ਸੁਨਹਿਰੀ ਹੋਊਗਾ,

ਜਦ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਆਊਗਾ।

ਜੇ ਹੋਜੇ ਕਦੇ ਤਕਰਾਰ ਸਾਡੀ,

ਉਹ ਕੰਨ ਫੜ ਮਾਫੀ ਮੰਗ ਲਵੇ,

ਮੇਰੀ ਗਲਤੀ 'ਤੇ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ,

ਮਿੱਠੇ ਬੋਲਾਂ ਦਾ ਉਹ ਸੰਗ ਲਵੇ,

ਨਾਲੇ ਕਾਬਿਲ ਹੋਵੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ,

ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਇਤਬਾਰ ਜਤਾਊਗਾ,

ਉਹ ਵਕਤ ਸੁਨਹਿਰੀ ਹੋਊਗਾ,

www.punjabilibrary.com

ਜਦ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਆਊਗਾ।

ਕੋਠੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਾ ਲਾਲਚ ਮੈਨੂੰ,

ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਕਾਰ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕਰਾਂ,

ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਨਾਲ ਲੈ ਜੇ ਆਪਣੇ,

ਹੋਰ ਮੂੰਹੋਂ ਨਾ ਮੈਂ ਸਵਾਲ ਕਰਾਂ,

ਕਾਸ਼! ਖਾਬ ਆਜੇ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਬਣ ਕੇ,

ਮੇਰੇ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲ ਮਿਲਾਊਗਾ,

ਉਹ ਵਕਤ ਸੁਨਹਿਰੀ ਹੋਊਗਾ,

ਜਦ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਆਊਗਾ।

ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

www.punjabilibrary.com

ਜਾਤ ਦਾ ਰੌਲਾ

ਕੀ ਜਾਤ ਤੇ ਕੀ ਰੌਲਾ ਏ,

ਇਹ ਵਾਂਗ ਬਣਗੀ ਕੋਲਾ ਏ,

ਖਾ ਜਾਂਦੀ ਏ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ,

ਪੜ ਲਿਖ ਵੀ ਬਣਿਆ ਬੋਲਾ ਏ,

ਕੋਈ ਵੇਖ ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ,

ਪਰਖ ਜਾਤ ਦੀ ਕਰਦਾ ਏ,

ਰੰਗ ਵੇਖ ਕੇ ਸੂਰਤ ਦਾ,

ਜਾਤਵਾਦ ਵਿਚ ਸੜਦਾ ਏ,

ਤੂੰ ਸ਼ੂਦਰ ਮੇਰੀ ਉੱਚੀ ਜਾਤੀ

ਪੈਰ ਵਿਚ ਹੀ ਬਹਿਣਾ ਏ,

ਤੂੰ ਤਾਂ ਵਾਂਗ ਬਰਾਬਰ ਜੁੱਤੀ,

ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਏ,

ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੀ ਏ ਭੁੱਲ ਕੇ ਬੈਠਾ,

www.punjabilibrary.com

ਮੰਦਾ ਬੋਲਣ ਬੋਲ ਤੇਰੇ,

ਇਹੀ ਸੋਚ ਨੇ ਲੈ ਕੇ ਡੁੱਬਣਾ,

ਲੁੱਟ ਲੈਣਾ ਜੋ ਕੋਲ ਤੇਰੇ,

ਜਾਤ ਵੇਖ ਨਾ ਇਸ਼ਕ ਹੋਵੇ,

ਸਿਖ ਲੈ ਕੁਝ ਦਿਲ ਜਲਿਆਂ ਤੋਂ,

ਉਹਨਾਂ ਰੱਬ ਹੈ ਇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ,

ਕੀ ਲੈਣਾ ਜਾਤ ਦੇ ਰਲਿਆਂ ਤੋਂ,

ਇਸ ਜਾਤ ਨੇ ਵੈਰ ਪਵਾਏ ਨੇ,

ਮੁਲਜ਼ਿਮ ਬੜੇ ਬਣਾਏ ਨੇ,

ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਵੈਰੀ,

ਬਿਨ ਤੀਲੀ ਪਿਆਰ ਜਲਾਏ ਨੇ,

ਬੰਦਿਆ ਓਏ ਇਨਸਾਨ ਤੂੰ ਬਣਜਾ,

ਜਾਤ ਦਾ ਖਹਿੜਾ ਛੱਡ ਵੀ ਦੇ,

ਨਫਰਤ ਜਿਹੜੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਵੜਗੀ,

ਉਹਨੂੰ ਦਿਲ ਚੋਂ ਕੱਡ ਵੀ ਦੇ,

ਹਰ ਇਕ ਬੰਦਾ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਲੈ,

ਰੱਬ ਦਾ ਹਰ ਇਕ ਬੰਦਾ ਏ,

ਜਾਤ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰੋਂ,

ਖੁਦ ਲਈ ਕਰ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਏ,

ਪਿਆਰ ਵਸਾ ਕੇ ਰੱਬ ਮਨਾਲਾ,

ਧਰਮ-ਧਰਮ ਨਾਂ ਵੰਡੀ ਜਾ,

ਰੱਖ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਖੁਦ ਵਿਚੋਂ,

ਪਿਆਰ-ਪਿਆਰ ਹੀ ਗੰਢੀ ਜਾ,

ਪਿਆਰ-ਪਿਆਰ ਹੀ ਗੰਢੀ ਜਾ ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

ਸ਼ਾਮ ਰੰਗਿਆ

ਵੇ ਸ਼ਾਮ ਰੰਗਿਆ,

ਮੈਂ ਕੀ ਏ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਿਆ,

ਕਿਉਂ ਸੂਲੀ ਉੱਤੇ ਟੰਗਿਆ,

ਵੇ ਸ਼ਾਮ ਰੰਗਿਆ,

ਮੈਂ ਕੀ ਏ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਿਆ।

ਇੱਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਖ਼ੁਆਬ ਏ,

ਵਾਦੀਆਂ ਚ' ਘਰ ਹੋਵੇ,

ਮੁਆਫ ਕਰਾਂ ਤੇਰੇ ਪਾਪ ਮੈਂ,

ਜੇ ਗੱਲ ਮੇਰੀ ਤੈਥੋਂ ਜ਼ਰ ਹੋਵੇ,

ਅਜੇ ਉਮਰ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਏ,

ਸਮਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਲੰਘਿਆ,

ਵੇ ਸ਼ਾਮ ਰੰਗਿਆ,

ਮੈਂ ਕੀ ਏ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਿਆ।

ਮੈਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਬਥੇਰੀਆਂ,

ਨਾਲੇ ਯਾਦ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀਆਂ,

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੇ ਨਾ ਆਸ ਰੱਖੀ,

ਉਮੀਦਾਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੋਂ ਫੇਰੀਆਂ,

ਜੇ ਮੈਂ ਵੈਸ਼ ਵਸ਼ੈਲੀ,

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਏ ਡੰਗਿਆ,

ਵੇ ਸ਼ਾਮ ਰੰਗਿਆ,

ਮੈਂ ਕੀ ਏ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਿਆ।

ਬਸ ਤੇਰਾ ਪਿਆਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇ,

ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨੀ ਚਾਹੀਦਾ,

ਮੈਂ ਰਾਤ ਬਣ ਜਾਵਾਂ,

ਤੇ ਤੂੰ ਚੰਨ ਇਸ ਮਾਹੀ ਦਾ,

ਜੇ ਮੈਂ ਗੂੜਾ ਰੰਗ ਬਣਾਂ,

ਤਾਂ ਤੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭੰਗਿਆ,

ਵੇ ਸ਼ਾਮ ਰੰਗਿਆ,

ਮੈਂ ਕੀ ਏ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਿਆ।

ਜੋ ਸੱਜਣ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ,

ਬਸ ਬਾਹਰੋਂ ਹੀ ਪਛਾਣਦੇ,

ਕੀ ਤੂੰ ਵੀ ਜਾਣ ਪਾਇਆ ਨਾ,

ਮੇਰੇ ਤਨ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਣਦੇ,

ਜੇ ਮੈਂ ਰੋਸ ਦਿਖਾਇਆ ਨਾ,

ਨਾ ਤੂੰ ਵੀ ਕਦੇ ਸੰਗਿਆ,

ਵੇ ਸ਼ਾਮ ਰੰਗਿਆ,

ਮੈਂ ਕੀ ਏ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਿਆ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

ਹੁਣ ਦੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ

ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਮੁਲ ਨਾ ਪਾਏ,

ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਸੌਖਾਲੀਆ ਇਹ,

ਆਪਣਾ ਹੈ ਪਰ ਦਿਸਦਾ ਕਿਉਂ ਨਾ,

ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂਹੀ ਟਾਲੀਆ ਇਹ,

ਬਸ ਉੱਪਰੋਂ ਉੱਪਰੋਂ ਕਰਦੇ ਲੋਕੀ,

ਨਾ ਲੱਭਦੀਆਂ ਨੇ ਰੂਹਦਾਰੀਆਂ,

ਚੋਲਾ ਪਾਉਣ ਬਨਾਵਟ ਵਾਲਾ,

ਇਹ ਹੁਣ ਦੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ।

ਵੇਖ ਵਿਖਾਵੇ ਜਗ ਦੇ ਮੂਹਰੇ,

ਉਂਞ ਅੰਦਰੋਂ ਰੱਖਦੇ ਖਾਰ ਬੜੀ,

ਮਤਲਬ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤੇ ਲੋਕੀ,

ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਫਿਰ ਸਾਰ ਬੜੀ,

ਜਦ ਪੈਸੇ ਚਾਰ,ਕੋਲ ਆ ਜਾਂਦੇ,

ਫਿਰ ਕਰਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀਆਂ,

ਚੋਲਾ ਪਾਉਣ ਬਨਾਵਟ ਵਾਲਾ,

ਇਹ ਹੁਣ ਦੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ।

ਨਾ ਬੌੜਦਾ ਏ ਕੋਈ ਲੋੜ ਵੇਲੇ,

ਲੋੜ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਜਾਂਦੇ,

ਵੇਖ ਤਰੱਕੀ ਪੂਰੀ ਅੱਗ ਲੱਗੇ,

ਉਹ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਨੇ ਸੜ ਜਾਂਦੇ,

ਝੂਠੇ ਹੱਸਦੇ ਨੇ ਜਦ ਚੇਹਰਿਆਂ ਤੋਂ,

ਫਿਰ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤਾੜੀਆਂ,

ਚੋਲਾ ਪਾਉਣ ਬਨਾਵਟ ਵਾਲਾ,

ਇਹ ਹੁਣ ਦੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ।

ਜਦ ਲੋੜ ਹੋਈ ਤਾਂ ਭੱਜ ਆਉਂਦੇ,

ਵੇਖ ਗਮ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ,

ਸਦਾ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ ਦਿਖਾਉਂਦੇ,

ਜਦ ਭੁੱਖੇ ਢਿੱਡ ਇਹ ਰੱਜ ਜਾਂਦੇ,

ਜਦ ਇਕ ਵਾਰੀ ਬਸ ਨਾਂਹ ਕਰਦੋ,

ਫਿਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਮਾੜੀਆਂ,

ਚੋਲਾ ਪਾਉਣ ਬਨਾਵਟ ਵਾਲਾ,

ਇਹ ਹੁਣ ਦੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ।

ਸਭ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਮਤਲਬ ਦੇ,

ਬਸ ਕੁਝ ਕੁ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਦਿਲੋਂ ਕਰਦੇ,

ਕੁਝ ਮੂੰਹ ਮੋੜਦੇ ਹਰ ਕੰਮ ਅੱਗੇ,

ਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਨਾਲ ਖੜਦੇ,

www.punjabilibrary.com

ਬਸ ਦਿਲ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾ ਜਾਂਦੀਆਂ,

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ,

ਚੋਲਾ ਪਾਉਣ ਬਨਾਵਟ ਵਾਲਾ,

ਇਹ ਹੁਣ ਦੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

www.punjabilibrary.com

ਪਤਝੜ ਤੇ ਬਸੰਤ

ਮਹਿਕਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਫੁੱਲਾਂ ਤੇ,

ਜਿਉਂ ਭਵਰਾ ਆ ਕੇ ਬਹਿੰਦਾ ਏ,

ਉੱਡਦੇ ਹੋਏ ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਨੂੰ,

ਜਿਉਂ ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਥੰਮ ਲੈਂਦਾ ਏ,

ਮਘਦੀ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਨੂੰ,

ਪਾਣੀ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਏ,

ਪੋਹ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਤਲ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ,

ਜਿਉਂ ਸੂਰਜ ਤਨ ਕੇ ਰਹਿੰਦਾ ਏ,

ਜਿਉਂ ਸਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਪੀਣੇ ਤੇ,

ਪਪੀਹਾ ਮਿਟਾਉਂਦਾ ਆਪਣੀ ਪਿਆਸ,

ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ,

ਜਿਵੇਂ ਪਤਝੜ ਤੇ ਬਸੰਤ ਦੋਨੋਂ ਆਸ ਪਾਸ।

ਜਿਉਂ ਸੱਜਰੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ,

ਸ਼ਾਮ ਰਾਸ ਆਉਂਦੀ ਨਾ,

ਜਿਉਂ ਸਾਧੂਆਂ ਦੀ ਬਾਣੀ,

ਪਖੰਡਾਂ ਮਨ ਭਾਉਂਦੀ ਨਾ,

ਜਿਉਂ ਨੀਲੇ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ,

ਇਹ ਧਰਤੀ ਥਿਆਉਂਦੀ ਨਾ,

ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਲਾਚਾਰੀ ਨੂੰ,

ਮਾਸ਼ੂਕ ਜਾਣ ਪਾਉਂਦੀ ਨਾ,

ਨਵੀਆਂ ਉਮੰਗਾਂ ਦੀ,

ਜਿਵੇਂ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਆਸ,

ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ,

ਜਿਵੇਂ ਪਤਝੜ ਤੇ ਬਸੰਤ ਦੋਨੋਂ ਆਸ ਪਾਸ।

ਜਿਵੇਂ ਗੂੜੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗਾਂ ਚ',

ਚਿੱਟੇ ਕਰਦੇ ਨਾ ਮੇਲ,

ਦਿਨੇ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ,

ਰਾਤ ਪਈ ਜੋ ਤਰੇਲ,

ਜਿਵੇਂ ਬੜੇ ਹਾਕੀ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ,

ਨਾ ਖੇਡਣ ਬੱਲੇ ਗੇਂਦ ਦਾ ਖੇਲ,

ਉੱਥੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਹੋਵੇ ਨਾ,

ਜਿੱਥੇ ਪੈਂਦਾ ਦੇਸੀ ਤੇਲ,

ਕਦੇ ਜਿਉਂਦੀ ਹੋਵੇ ਨਾ,

ਸੁੱਤੀ ਮੁੱਢਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਲਾਸ਼,

ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ,

ਜਿਵੇਂ ਪਤਝੜ ਤੇ ਬਸੰਤ ਦੋਨੋਂ ਆਸ ਪਾਸ।

ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਾਂ,

ਤੂੰ ਏ ਕਰਦੀ ਵਿਰੋਧ,

ਨਾ ਤੂੰ ਬੁਰੇ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਦੇਖੇਂ,

ਨਾ ਮੈਂ ਕਰਾਂ ਤੇਰੀ ਸੋਧ,

ਤੂੰ ਰੋਸ ਨਾ ਕੋਈ ਕਰੇਂ,

ਮੈਨੂੰ ਆ ਜਾਵੇ ਕ੍ਰੋਧ,

ਤੇਰੀ ਸਦਾ ਭਰੀ ਰਵੇ,

ਮੇਰੀ ਸੱਖਣੀ ਹੈ ਗੋਦ,

ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ,

ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ,

ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ,

ਜਿਵੇਂ ਪਤਝੜ ਤੇ ਬਸੰਤ ਦੋਨੋਂ ਆਸ ਪਾਸ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

www.punjabilibrary.com

ਭੰਡਾ ਭੰਡੋਰੀਆ

ਜੱਦ ਇਸ ਘਰ ਮੈਂ ਜਨਮੀ ਸੀ,

ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਮੋਹਣੀ ਜੀ,

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਾਬੁਲੇ ਵੇਖ ਕਿਹਾ,

ਸਾਰੇ ਜੱਗ ਤੋਂ ਲੱਗਦੀ ਸੋਹਣੀ ਜੀ,

ਮਾਂ ਦਾ ਨਾ ਦੱਸ ਸਕਦੀ ਮੈਂ,

ਜਿੰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਉਹਨੇ ਪਿਆਰ,

ਭੰਡਾ ਭੰਡੋਰੀਆ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ,

ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਚੁੱਕ ਲਾ ਦੂਜੀ ਤਿਆਰ।

ਬਚਪਨ ਬਹੁਤਾ ਪਿਆਰਾ ਸੀ,

ਮੈਨੂੰ ਕੀ-ਕੀ ਖੇਡ ਖਿਡਾਏ ਸੀ,

ਪੂਰੇ ਘਰ ਚ' ਮੇਰੀ ਹਕੂਮਤ ਜਾਪੇ,

ਮੈਨੂੰ ਏਨੇ ਲਾਡ ਲਡਾਏ ਸੀ,

ਉਸ ਦਿਨ ਸਮਝ ਨਾ ਸਕਦੀ ਸੀ,

ਕੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਿਆਰ,

ਭੰਡਾ ਭੰਡੋਰੀਆ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ,

ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਚੁੱਕ ਲਾ ਦੂਜੀ ਤਿਆਰ।

ਜੱਦ ਪੈਰ ਜੁਆਨੀ ਪਾਇਆ ਸੀ,

ਕਈਆਂ ਦੇ ਡੋਲੇ ਇਮਾਨ ਜੀ,

ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਤੇ ਬਾਬੁਲ ਗਰੂਰ ਕੀਤਾ,

ਮੈਂ ਬਣੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਜੀ,

ਮੈਨੂੰ ਮਾਂ ਨੇ ਜੋ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ,

ਉਹ ਰਾਹ ਤੁਰੀ ਕਰਿ ਅਖਤਿਆਰ,

ਭੰਡਾ ਭੰਡੋਰੀਆ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ,

ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਚੁੱਕ ਲਾ ਦੂਜੀ ਤਿਆਰ।

ਮੇਰੇ ਮੇਚ ਦਾ ਗੱਭਰੂ ਭਾਲ ਲਿਆ,

ਬਣਾ ਦੁਲਹਨ ਡੋਲੀ ਬਿਠਾਇਆ ਸੀ,

ਉਹ ਦਿਨ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਹੋਣਾ,

ਜੱਦ ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਆਹਿਆ ਸੀ,

ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲੱਥ ਗਿਆ,

ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਭਾਰ,

ਭੰਡਾ ਭੰਡੋਰੀਆ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ,

ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਚੁੱਕ ਲਾ ਦੂਜੀ ਤਿਆਰ।

ਫਿਰ ਪਤੀ ਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਹਾਰ ਬਣੀ,

ਉਹਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਆਪਣਾ ਗਹਿਣਾ ਜੀ,

ਸੱਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਂ ਮੈਂ ਮੰਨ ਲਿਆ,

ਕਿਹਾ ਧੀ ਬਣ ਕੇ ਹੁਣ ਰਹਿਣਾ ਜੀ,

ਦਿਉਰ ਨਨਦ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਪਿਆ,

ਬਣ ਗਈ ਘਰ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ,

ਭੰਡਾ ਭੰਡੋਰੀਆ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ,

ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਚੁੱਕ ਲਾ ਦੂਜੀ ਤਿਆਰ।

ਬੜਾ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ,

ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਪੈਰ ਉਹਨੇ ਪਾਇਆ ਸੀ,

ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾ ਟਿਕਾਣਾ ਸੀ,

ਜੱਦ ਮਾਂ ਕਹਿ ਉਹਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ,

ਬਲਾਵਾਂ ਉਹਦੀਆਂ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਲੈ ਲਵਾਂ,

ਹਰ ਸਾਹ ਦੇਵਾਂ ਮੈਂ ਵਾਰ,

ਭੰਡਾ ਭੰਡੋਰੀਆ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ,

ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਚੁੱਕ ਲਾ ਦੂਜੀ ਤਿਆਰ।

ਮੇਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ,

ਜੱਦ ਨਵੀਂ ਨੂੰਹ ਦੇ ਪੈਰ ਪਏ,

ਉਹਦਾ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕੇ ਇੰਝ ਜਾਪੇ,

ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਹੀ ਦਿਨ ਮੁੜ ਪਏ,

ਫਿਰ ਬਣੀ ਦਾਦੀ ਤੇ ਪੜਦਾਦੀ ਵੀ,

ਖੇਡੀ ਪੋਤਿਆਂ ਨਾਲ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ,

ਭੰਡਾ ਭੰਡੋਰੀਆ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ,

ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਚੁੱਕ ਲਾ ਦੂਜੀ ਤਿਆਰ।

ਇਹ ਜਿੰਦਗੀ ਮੇਰੀ ਦਾ ਸਾਰ ਨਹੀਂ,

ਹੋਰ ਕਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਇਆ ਮੈਂ,

ਇਸ ਏਨੇ ਲੰਬੇ ਪੈਂਡੇ ਵਿੱਚ,

ਕਦੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਮੈਂ,

ਹਾਂ, ਸੱਚੀ ਬੜੇ ਹਾਂ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀ,

ਪਰ ਕਈ ਪਾਸਿਓ ਹਾਂ ਲਾਚਾਰ,

ਭੰਡਾ ਭੰਡੋਰੀਆ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ,

ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਚੁੱਕ ਲਾ ਦੂਜੀ ਤਿਆਰ।

ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

ਵੋਟ ਗਰੀਬ ਦੀ

ਮੈਨੂੰ ਮਾੜੀ ਜਾਣ ਖਰੀਦ ਲਿਆ,

ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ,

ਖੁਦ ਆਪਣਾ ਵੇਚ ਜਮੀਰ ਦੇਵਾਂ,

ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਹਾਰਾਂ ਮੈ,

ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਮੇਰਾ ਸਾਥ ਕਿਸੇ,

ਨਾ ਤੱਕਿਆ ਕਿਸੇ ਕਰੀਬ ਦੀ,

ਨਾ ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਮੇਰਾ ਕੌਡੀ ਦਾ,

ਮੈਂ ਹਾਂ ਵੋਟ ਗਰੀਬ ਦੀ।

ਜੇ ਮੁੱਲ ਵੇਖਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਮੇਰਾ ,

ਪਰ ਤਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਾਸ ਨਹੀਂ,

ਸਭ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਹੈ ਖੇਡ ਏਥੇ ,

ਤਾਂਹੀ ਜਿੱਤਣੇ ਦੀ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ,

ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਤਾਂ ਪਈ ਨਸੀਬ ਦੀ,

ਨਾ ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਮੇਰਾ ਕੌਡੀ ਦਾ,

ਮੈਂ ਹਾਂ ਵੋਟ ਗਰੀਬ ਦੀ।

ਇੱਕ ਦਾਰੂ ਦੀ ਮੈਂ ਬੋਤਲ ਤੋਂ,

ਵਿਕੀ ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਮਾਨੇ ਦੇ ,

ਬਸ ਜਿਦੇ ਵੱਲ ਮੈਂ ਹੋ ਜਾਵਾਂ,

ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਵਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ,

ਜੱਦ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੈਣ ਤਰਲੇ,

ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਜਿਵੇਂ ਹਬੀਬ ਦੀ ,

ਨਾ ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਮੇਰਾ ਕੌਡੀ ਦਾ,

ਮੈਂ ਹਾਂ ਵੋਟ ਗਰੀਬ ਦੀ।

ਮੇਰਾ ਹੱਕ ਵੀ ਮੈਥੋਂ ਖੋ ਲੈਂਦੇ ,

ਤੇ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਕੱਖਾਂ ਚ,

ਸਭ ਚਲਦਾ ਏਥੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ,

ਤਾਂ ਹੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਮੇਰੀ ਲੱਖਾਂ ਚ,

ਬਸ ਮਨ ਆਈਆਂ ਸਭ ਕਰਦੇ ਨੇ,

ਜਿਵੇਂ ਲੋੜ ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਰੀਦ ਦੀ ,

ਨਾ ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਮੇਰਾ ਕੌਡੀ ਦਾ,

ਮੈਂ ਹਾਂ ਵੋਟ ਗਰੀਬ ਦੀ।

ਜੋ ਸੂਝਵਾਨ ਓਹੀ ਮੁੱਲ ਜਾਣੇ ,

ਜੋ ਸਹੀ ਲੱਗੇ ਮੈਨੂੰ ਵਰਤ ਲੈਂਦੇ,

ਨਾ ਖਰੀਦ ਸਕੇ ਨਾ ਵੇਚ ਸਕੇ,

ਕੰਮ ਚੰਗਿਆਂ ਲਈ ਉਹ ਚੜਤ ਰਹਿੰਦੇ,

ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਵਰਤੇ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਵਰਤੇ,

ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਸਾਰੀ ਤਹਿਜੀਬ ਦੀ,

ਨਾ ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਮੇਰਾ ਕੌਡੀ ਦਾ,

ਮੈਂ ਹਾਂ ਵੋਟ ਗਰੀਬ ਦੀ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

ਬਹੁਤ ਜਨਮ

ਕਾਲਾ ਗੁਲਾਬ ਸੀ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਮੈਂ,

ਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਲਾਲ ਗੁਲਾਬੋ,

ਮਹਿਕ ਤੇਰੀ ਭਾਂਵੇ ਮੇਰੇ ਜਿੰਨੀ,

ਪਰ ਤੂੰ ਸੋਹਣੀ ਬੇ ਹਿਸਾਬੋਂ,

ਮੈਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਗੁਲਕੰਦ ਬਣ ਗਈ,

ਤੈਨੂੰ ਤੋੜ ਬਣੇ ਇਤਰ ਪਿਆਰੇ,

ਇਸ ਜਨਮ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ,

ਉਂਝ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ।

ਮੈਂ ਸੱਪ ਤੇ ਤੂੰ ਸੱਪਨੀ ਹੋਈ,

ਜਨਮ ਦੂਸਰੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਅਪਨੀ ਹੋਈ,

ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਆਪਾਂ ਨਾਲ ਹੰਢਾਇਆ,

ਜਿਵੇਂ ਚਾਟੀ ਉੱਤੇ ਚੱਪਣੀ ਹੋਈ,

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਗਿਆ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੋਂ,

ਝੂਠੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਮੇਰੇ ਲਾਰੇ,

ਇਸ ਜਨਮ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ,

ਉਂਝ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ।

ਤੀਸਰੇ ਜਨਮ ਤੂੰ ਅੱਥਰੂ ਚੁਣੇ,

ਮੈਂ ਮੋਰ ਬਣ ਪੈਲਾਂ ਪਾਉਂਦਾ,

ਮੇਰੀ ਬਨਾਵਟ ਤੂੰ ਵੇਖ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਂ,

ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਉਂਦਾ,

ਸਾਡਾ ਹਾਸ ਰਸ ਕੋਈ ਨਾ ਸਮਝੇ,

ਸਭ ਆਖਣ ਸਾਨੂੰ ਕੁਆਰੇ,

ਇਸ ਜਨਮ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ,

ਉਂਝ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ।

ਮੈਂ ਸੀ ਜੰਗਲ ਦਾ ਰਾਜਾ,

ਤੇ ਤੂੰ ਰਾਣੀ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਸ਼ੇਰਨੀ,

ਹਕੂਮਤ ਕੱਠਿਆਂ ਐਸੀ ਕਰ ਲਈ,

www.punjabilibrary.com

ਜਿਸਦੀ ਵਾਰੀ ਆਉਣੀ ਫੇਰ ਨਹੀਂ,

ਚੌਥੇ ਜਨਮ ਆਪਾਂ ਆਦਮਖ਼ੋਰ,

ਮਾਰੇ ਖੁਦ ਲਈ ਕਈ ਵਿਚਾਰੇ,

ਇਸ ਜਨਮ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ,

ਉਂਞ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ।

ਉਂਞ ਜੂਨਾਂ ਲੱਖ ਚੁਰਾਸੀ ਭੋਗੀਆਂ,

ਫਿਰ ਆਈ ਇਸ ਜਨਮ ਦੀ ਵਾਰੀ,

ਦੂਰ ਨਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਤੂੰ ਰਹਿ ਹੋਣਾ,

ਤੇਰੀ ਹਰ ਜਨਮ ਚ' ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ,

ਇਹ ਕਰਾਂ ਦੁਆਵਾਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਜੇਂ,

ਮੇਰਾ ਤਨ ਮਨ ਤੂੰ ਪੁਚਕਾਰੇਂ,

ਇਸ ਜਨਮ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ,

ਉਂਞ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

ਕੀ ਇਹੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਏ

ਸੋਚ ਸਵੱਲੀ ਦੱਸਦੇ ਖੁਦ ਦੀ,

ਅੰਦਰ ਕੀ ਕੁਝ ਭਰਿਆ ਏ,

ਬੱਚਾ ਵੇਖ ਜ਼ਮਾਨਾ ਬਦਲੇ,

ਹੱਸਦੇ, ਜਗ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਏ,

ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਆਸ਼ਕ ਬਣਿਆ,

ਸਿਰ ਤੇ ਇਸ਼ਕ ਹੀ ਚੜਿਆ ਏ,

ਸੁਣਦੇ ਨੇ ਬਸ ਅੱਜ ਦੇ ਨਗਮੇ,

ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਜਾ ਕੇ ਵੜਿਆ ਏ,

ਸੂਝਵਾਨ ਦੀ ਸੁਣਦਾ ਕੋਈ ਨਾ,

ਸੋਚ ਮੰਦੀ ਚਮਤਕਾਰੀ ਏ,

ਲੱਗਣ ਨਾ ਮਹਿਫ਼ੂਜ਼ ਕਿਉਂ ਕਲਮਾਂ,

ਕੀ ਇਹੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਏ।

ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਬਸ ਲਿਖਦੇ ਜਾਂਦੇ ,

ਮਾੜਾ ਧੀ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਨੇ,

ਫੜ ਹਥਿਆਰ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਨੂੰ,

ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਰਾਖਾ ਦੱਸਦੇ ਨੇ,

ਯਾਰੀ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਹੈ ਕੀਤਾ,

ਵੇਖ ਵੈਰੀ ਗੀਤ ਚ' ਮੱਚਦੇ ਨੇ,

ਲਫ਼ਜ ਸਿਆਣਾ ਸੁਣਦਾ ਕੋਈ ਨਾ,

ਜੋ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਰੱਚਦੇ ਨੇ,

ਗੱਡੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਏ ਧੀਆਂ,

ਇਹ ਲੇਖਕ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਏ,

ਲੱਗਣ ਨਾ ਮਹਿਫ਼ੂਜ਼ ਕਿਉਂ ਕਲਮਾਂ,

ਕੀ ਇਹੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਏ।

ਮੰਨਿਆ ਤੋਰ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਾਲੀ,

ਤੁਰਨਾ ਨਾਲ ਹੀ ਪੈਣਾ ਏ,

ਨਾ ਲਿਖਦਾ ਕੋਈ ਸਰਤਾਜ ਦੇ ਵਾਂਗਰ,

ਸੱਚੇ ਲਫ਼ਜਾਂ ਦਾ ਜੋ ਗਹਿਣਾ ਏ,

www.punjabilibrary.com

ਮਾੜਾ ਲਿਖਦੇ ਮਾੜਾ ਸੁਣਦੇ,

ਇਹ ਦੌਰ ਸਦਾ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਏ,

ਜਦ ਕਲਮ ਕੋਈ ਉੱਠ ਗਈ ਸੱਚ ਵਾਲੀ,

ਸਭ ਨੇ ਚੁੱਪ ਹੋ ਬਹਿਣਾ ਏ,

ਜੇ ਸੋਚ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਦਲ ਦੇਵੋ,

ਗੱਲ ਕਲਮ ਤੇ ਆਉਣੀ ਸਾਰੀ ਏ,

ਲੱਗਣ ਨਾ ਮਹਿਫ਼ੂਜ਼ ਕਿਉਂ ਕਲਮਾਂ,

ਕੀ ਇਹੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਏ ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਗਈ

ਮੈਂ, ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਸੀ,

ਕਦੇ ਥੋੜਾ, ਕਦੇ ਬਹੁਤਾ, ਤੋੜ ਮਰੋੜਦਾ ਸੀ,

ਲੱਗੇ, ਇਹਨਾਂ ਬਿਨ ਜੀਅ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ,

ਪਰ ਹੁਣ, ਕਿੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਗਈ,

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ,

ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਗਈ।

ਮੈਂ, ਨਿੱਤ ਤੜਕੇ ਉੱਠਣਾ,

ਫਿਰ ਪਾਠ ਕਰਨਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਣਾ,

ਲੱਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਆ ਗਿਆ,

ਪਰ ਹੁਣ, ਕੀ ਲੱਗ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਔੜ ਗਈ,

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ,

ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਗਈ।

ਹਾਂ, ਇਸ਼ਕੇ ਦਾ ਅਸਰ ਸੀ,

ਚੰਗਾ ਮਾੜਾ ਲਿਖਣ ਚ',

ਨਾ ਛੱਡੀ ਕਦੇ ਕਸਰ ਸੀ,

ਲੱਗੇ, ਉਸ ਕਦੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ,

ਪਰ ਹੁਣ, ਮੇਰੇ ਅਰਮਾਨ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋੜ ਗਈ,

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ,

ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਗਈ।

ਰੱਬ, ਹਾਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ,

ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਚੋ' ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਚੋ',

ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਦਿਖਿਆ ਸੀ,

ਲੱਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਰੱਬ ਸੱਜਣਾ ਦਾ,

ਪਰ ਹੁਣ, ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਉਹਨੂੰ ਕੌੜ ਗਈ,

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ,

ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਗਈ।

ਮੈਂ, ਹਾਸ ਖੇਡ ਕਰਦਾ ਸੀ,

ਕੋਈ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢੇ ਜਾਂ ਫਿਟਕਾਂ ਪਾਵੇਂ,

ਹਰ ਬੋਲ ਤਨ ਜਰਦਾ ਸੀ,

ਲੱਗੇ, ਮੈਂ ਬਸ ਮੈਂ ਹੀ ਰਹਿਣਾ,

ਪਰ ਹੁਣ, ਕੋਣ ਆਕੜ ਮੇਰੀ ਤੋੜ ਗਈ,

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ,

ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਗਈ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

ਲੋਅ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ

ਬਹੁਤੇ ਖਿਆਲ,

ਵਿਚਾਰ,

ਤੇ ਕੁਝ ਖੁਆਬਾਂ ਦੀ,

ਕਈ ਦੂਰ ਦਿਸਦੇ ਸਮੁੰਦਰ,

ਤੇ ਕਈ ਨਿੱਕੀਆਂ ਢਾਬਾਂ ਦੀ,

ਜੀ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਹਾਂ ਲੋਅ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ।

ਕਿਤੇ ਕਵਿਤਾ ਕਿਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ,

ਕਿਤੇ ਲੇਖ ਤੇ ਸੋਹਣੇ ਕਿੱਸੇ ਨੇ,

ਕਿਤੇ ਜੰਗਾਂ ਕਿਤੇ ਮੁਹੱਬਤਾਂ,

ਕਿਤੇ ਨਵੇਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੇ,

www.punjabilibrary.com

ਹਨੇਰਾ ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਮਿਟਾ ਜਾਵੇ,

ਕੁੰਜੀ ਐਸੀ ਸੌ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ,

ਜੀ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਹਾਂ ਲੋਅ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ।

ਇਸ਼ਕ ਮਜਾਜੀ ਕੀਤਾ ਚਾਨਣ,

ਹੀਰ ਹੱਸੀ ਤੇ ਸਾਹਿਬਾ ਰੋਈ,

ਕਦੇ ਮਹਾਂਕਵੀ ਸੀ ਕਾਲੀਦਾਸ,

ਵਾਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਹੋਈ,

ਵੈਲ ਐਸਾ ਨਾ ਕੋਈ ਲੱਭ ਹੋਣਾ,

ਗੱਲ ਕਰ ਲੈ ਨੈਂ ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਦੀ,

ਜੀ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਹਾਂ ਲੋਅ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ।

ਮੈਂ ਬਣੀ ਚੰਡੀ ਤੇ ਚਮਕ ਉੱਠੀ,

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਪਣਾਇਆ ਜੀ,

ਮਜਲੂਮ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬਣ ਗਏ ਯੋਧੇ ਤਕੜੇ,

ਭਗਉਤੀ ਵਾਰ ਨੇ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜੀ,

ਪੁਰਜਾ-ਪੁਰਜਾ ਕੱਟ ਗਏ ਭਾਵੇਂ,

ਸੂਹੀ ਗਈ ਨਾ ਛੋਹ ਗੁਲਾਬਾਂ ਦੀ,

ਜੀ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਹਾਂ ਲੋਅ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ।

ਮੈਂ ਤੇ ਤੂੰ ਦਾ ਭੇਦ ਮਿਟਾਇਆ,

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੇ,

ਅੱਲ੍ਹਾ ਰਾਮ ਇਕ ਨੂਰ ਬਤਾਇਆ,

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੇ,

ਹੋ ਗਈ ਸਦਭਾਗੀ ਗਾਈ ਗਈ ਜਦ,

ਨਾਲ ਰੱਬੀ ਨਾਦ ਰਬਾਬਾਂ ਦੀ,

ਜੀ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਹਾਂ ਲੋਅ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ।

ਜਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਜੇ ਸਵਾਲ ਮੈਂ ਚੁੱਕਾਂ,

ਲੋਕ ਲੜਦੇ ਰੋਸ ਜਤਾਉਂਦੇ ਨੇ,

ਕੁਝ ਲੇਖਕਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ,

ਉਹ ਮਨ ਮੇਰੇ ਨਾ ਭਾਉਂਦੇ ਨੇ,

ਸਹੀ ਰਾਹ ਸਭ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹਵਾਂ,

ਜ਼ਰੀਆ ਬਣਨਾ ਨਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ,

ਜੀ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਹਾਂ ਲੋਅ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ।

ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

ਬਾਪ ਮੇਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਣਾਗਾ

ਤੇਰਾ ਪਰਛਾਂਵਾ ਮੈਨੂੰ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਸਦਾ,

ਮੈਂ ਖੁਦ ਚੋਂ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਪਾਇਆ ਏ,

ਹਰ ਇੱਕ ਰੀਝ ਸਸਤੀ ਜਾਂ ਮਹਿੰਗੀ,

ਸਭ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜੋ ਚਾਹਿਆ ਏ,

ਮੈਂ ਧੁੱਪ ਤੇ ਤੂੰ ਪਰਛਾਂਵਾ ਮੇਰਾ ,

ਕਦ ਸੂਰਜ ਦੀ ਮੈ ਲੂੰ ਬਣਾਗਾ,

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਜਾਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਵਰਗਾ,

ਬਾਪ ਮੇਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਣਾਗਾ।

ਸੱਤ ਜਨਮ ਲੈ ਕੇ ਨਾ ਲਾਹ ਸਕਦਾ,

ਐਨਾ ਭਾਰ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ,

ਨਾ ਮੰਨਦਾ ਆਂ ਮੈਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ,

ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਤੇਰੇ ਦਰਜ਼ੇ ਦਾ,

ਤੂੰ ਖੇਤ ਕਪਾਹ ਦੇ ਵਰਗਾ ਏਂ,

ਮੈਂ ਨਰਮੇ ਚੋਂ ਕਦ ਰੂੰ ਬਣਾਗਾ,

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਜਾਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਵਰਗਾ,

ਬਾਪ ਮੇਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਣਾਗਾ।

ਖੁਦ ਪਾਟੇ ਪਾਕੇ ਕੱਪੜੇ ਤੂੰ,

ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਨਵੇਂ ਖਰੀਦ ਬੜੇ,

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਹੋ ਜਾਂਵਾ ,

ਕਦੋਂ ਲੱਭਣੇ ਨੇ ਨਸੀਬ ਮੇਰੇ,

ਤੇਰੀ ਰਹਿਮਤ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਵਰਗੀ,

ਕਦ ਮੈਂ ਵੀ ਅੱਲਾ ਹੂ ਬਣਾਗਾ,

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਜਾਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਵਰਗਾ,

ਬਾਪ ਮੇਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਣਾਗਾ।

ਤੇਰਾ ਪਿਆਰ ਪਾਕ ਤਾਂ ਅੱਗ ਵਰਗਾ,

ਤੇਰੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਹੋ ਸਕਦਾ,

ਮੈਂ ਮਿੱਟੀ ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ,

ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਛੋਹ ਸਕਦਾ,

ਤੈਨੂੰ ਬਾਪੂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਣਾ,

ਮੈਂ ਹਾਸਿਆਂ ਵਾਲਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾਗਾ,

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਜਾਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਵਰਗਾ,

ਬਾਪ ਮੇਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਣਾਗਾ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

www.punjabilibrary.com

ਮਤਲਬੀ ਦਿਲਬਰਾ

ਮਤਲਬੀ ਦਿਲਬਰਾ,

ਕਿੱਥੇ ਢੋਈ ਲਾਵੇਗਾ,

ਸਾਥ ਨੀ ਮਿਲਣਾ ਕੋਈ,

ਇੱਕ ਦਿਨ ਤੂੰ ਪਛਤਾਵੇਗਾ,

ਮਤਲਬੀ ਦਿਲਬਰਾ,

ਕਿੱਥੇ ਢੋਈ ਲਾਵੇਗਾ।

ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਖ,

ਠੱਗ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ,

ਮੁੜ ਨਾ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜਿਆ ਤੂੰ,

ਜੋ ਜਿਸਮ ਖਜਾਨਾ,

ਤੂੰ ਵੰਡਦਾ ਫਿਰਦਾ,

ਕਿਸ-ਕਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਤੂੰ,

ਤਨ ਵੀ ਲੁੱਟ ਲਿਆ,

ਮਨ ਵੀ ਲੁੱਟ ਲਿਆ,

ਹੋਰ ਕੀ-ਕੀ ਧੰਨ ਕਮਾਵੇਗਾ,

ਮਤਲਬੀ ਦਿਲਬਰਾ,

ਕਿੱਥੇ ਢੋਈ ਲਾਵੇਗਾ।

ਮਹਿਕਣ ਦੇ ਵਿੱਚ,

ਕੋਈ ਤੋੜ ਨੀ ਤੇਰਾ,

ਬਦਬੂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿਕਾਦੇ ਤੂੰ,

ਪਰ ਨਜ਼ਰ ਭਰ,

ਜੇ ਤੱਕ ਲਵੇਂ ਸੱਜਣਾ,

ਹਰਿਆ ਤਾਈਂ ਜਲਾ ਦੇ ਤੂੰ,

ਦੋਸ਼ ਬੜੇ ਨੇ,

ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵੀ ਲੱਗਦਾ,

ਪਰ ਰੂਹ ਦੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਵੇਂਗਾ,

ਮਤਲਬੀ ਦਿਲਬਰਾ,

ਕਿੱਥੇ ਢੋਈ ਲਾਵੇਗਾ।

www.punjabilibrary.com

ਜੇ ਨੁਕਸ ਕੱਢਾਂ ਮੈਂ,

ਤਾਂ ਗਿਣਨੇ ਔਖੇ,

ਕੀ-ਕੀ ਖੋਲ ਬਿਆਨ ਕਰਾਂ,

ਤੂੰ ਉਸ ਜਾਤ ਦਾ,

ਜੋ ਮੁੱਕਰ ਜਾਵੇ,

ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਪਰਵਾਨ ਕਰਾਂ,

ਤੈਨੂੰ ਲਾਹਨਤਾਂ ਪਾਵਾਂ,

ਫਿਟਕਾਂ ਦੇਵਾਂ,

ਤੂੰ ਤੱਦ ਵੀ ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਚਾਵੇਗਾ,

ਮਤਲਬੀ ਦਿਲਬਰਾ,

ਕਿੱਥੇ ਢੋਈ ਲਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੀਤ ਵਿਚਾਰਾ,

ਫਿਰਦਾ ਮਾਰਾ,

ਤੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਗਿਆ ਪੱਲਾ ਵੇ,

ਹੁਣ ਨਾ ਇਸਦਾ,

ਕੋਈ ਹਮਰਾਹੀ ਬਣਦਾ,

ਜੱਗ ਤੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਕੱਲਾ ਵੇ,

ਰੱਬ ਨੂੰ ਧਿਆਏ,

ਜਾਂ ਮਰ ਮੁੱਕ ਜਾਏ,

ਕੀ ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ ਕੋਈ ਪਾਵੇਗਾ,

ਮਤਲਬੀ ਦਿਲਬਰਾ,

ਕਿੱਥੇ ਢੋਈ ਲਾਵੇਗਾ,

ਮਤਲਬੀ ਦਿਲਬਰਾ,

ਕਿੱਥੇ ਢੋਈ ਲਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

www.punjabilibrary.com

ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ

ਜਦ ਕੁੱਖ ਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਏ,

ਵੇਖ ਮਾਸੂਮ ਜੇ ਚਾਅ ਚੜ ਗਏ,

ਪਿਉ ਨੇ ਕੀਤਾ ਨਾਮਕਰਨ ਉਹਦਾ,

ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਭਰ ਗਏ,

ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਚ ਇਹੀ ਆਈ ਅੰਦਰ ,

ਜਦ ਤੋਰਨਾ ਮਨਾਂ ਤੂੰ ਰੋਈ ਨਾ,

ਹਰ ਬਾਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਜੱਗ ਉੱਤੇ,

ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਜਿਹੀ ,

ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੋਈ ਨਾ।

ਸਿੱਖਿਆ ਤੁਰਨਾ ਫੜ ਉਂਗਲੀ ਨੂੰ,

ਖੇਡੇ ਗੁੱਡੀਆਂ ਨਾਲ ਪਟੋਲੇ,

ਮਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲਾਡ ਲਡਾਲ਼ੇ,

ਪਿਉ ਨੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਖੁਆਬ ਫਰੋਲੇ,

ਬੜਿਆਂ ਚਾਂਵਾ ਨਾਲ ਸਜਾਏ,

ਮਾਂ ਨੀਂਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਈ ਨਾ,

ਹਰ ਬਾਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਜੱਗ ਉੱਤੇ,

ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਜਿਹੀ ,

ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੋਈ ਨਾ।

ਵੀਰਾਂ ਸਿਰ ਵੀ ਪਿਆਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ,

ਪਰ ਬਾਪ ਜਿੰਨਾ ਕੋਈ ਕਰਦਾ ਨਾ,

ਕਹਿੰਦੇ ਲੋਕੀ ਧੀ ਬੇਗਾਨੀ,

ਤੋਰਨ ਦਾ ਦੁੱਖ ਜਰਦਾ ਨਾ,

ਇੱਕ ਦਿਨ ਰੱਖਲਾ ਬਾਬਲ ਘਰ ਤੂੰ,

ਧੀ ਕਹਿੰਦੀ ਚਾਅ ਤੂੰ ਖੋਈ ਨਾ,

ਹਰ ਬਾਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਜੱਗ ਉੱਤੇ,

ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਜਿਹੀ ,

ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੋਈ ਨਾ।

www.punjabilibrary.com

ਜਦ ਹੋਈ ਜਵਾਨ ਤਾਂ ਫਿਕਰ ਹੋਈ,

ਵਿਆਹ ਧੀ ਦਾ ਕਿੰਞ ਮੈਂ ਕਰਨਾ ਏ,

ਕਰਜ਼ੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਧੀ ਪੜ੍ਹਾਈ,

ਹੁਣ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ ਇੱਕ ਭਰਨਾ ਏ,

ਫਿਰ ਧੀ ਵੀ ਕਹਿੰਦੀ ਬਾਪ ਮੇਰੇ,

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਐਂਵੇ ਹੋਈ ਨਾ,

ਹਰ ਬਾਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਜੱਗ ਉੱਤੇ,

ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਜਿਹੀ ,

ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੋਈ ਨਾ।

ਧੀ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਪੁੱਤ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ,

ਇੱਕ ਪਿਆਰ ਅਨੋਖਾ ਧੀ ਪਿਉ ਦਾ,

ਇਸ ਜੱਗ ਤੇ ਅਣਮੁੱਲਾ ਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ,

ਹੈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜਿਵੇਂ ਏਥੇ ਗੁੜ ਘਿਉ ਦਾ,

ਬੜੇ ਹੱਥ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਇੱਕ ਧੀ ਕਰਕੇ,

ਪਿਉ ਜਿੰਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਏਥੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ,

ਹਰ ਬਾਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਜੱਗ ਉੱਤੇ,

ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਜਿਹੀ ,

ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੋਈ ਨਾ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

ਵਿੰਗ ਤੜਿੰਗੇ ਦੰਦ

ਵਿੰਗ ਤੜਿੰਗੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ,

ਮੁਸਕਾਨ ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ,

ਸੋਚਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਗੌਰ ਕਰਾਂ,

ਹੋਰ ਏਸ ਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਣੀ।

ਗਿਣਤੀ ਪੁੱਛਾਂ ਤਾਂ ਲੱਖ ਸਵਾਲ,

ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਬਵਾਲ,

ਸੋਚਾਂ ਗੱਲ ਬੁੱਲੀਆਂ ਦੀ ਜੇ ਕਰਦਾ,

ਕੀ ਕਰਦੀ ਇਹ ਮੇਰਾ ਹਾਲ,

ਉਹ ਹੱਸੇ ਤੇ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂ,

www.punjabilibrary.com

ਆਖਾਂ ਤੈਥੋਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਾ ਖੋਹਣੀ,

ਵਿੰਗ ਤੜਿੰਗੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ,

ਮੁਸਕਾਨ ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ।

ਜੇ ਗੱਲ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਕਰ ਦੇਵਾਂ,

ਰੱਬ ਹਾਣ ਬਰੋਬਰ ਧਰ ਦੇਵਾਂ,

ਦਿਲ ਖਿੱਚਵੀਂ ਅਵਾਜ਼ ਮੈਂ ਭਰ ਦੇਵਾਂ,

ਉਸ ਕਾਲ ਦੀ ਮੂਰਤ ਮੜ੍ਹ ਦੇਵਾਂ,

ਚਮਕਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ, ਨੱਕ ਦਾ ਕੋਕਾ,

ਹੈ ਤਨ ਬੋਤਲ ਮਨ ਮੋਹਣੀ,

ਵਿੰਗ ਤੜਿੰਗੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ,

ਮੁਸਕਾਨ ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ।

ਤਾਰੀਫਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਬੰਨੀ ਜਾਉ,

ਲਫ਼ਜਾਂ ਦੀ ਧੌਣ ਭੰਨੀ ਜਾਉ,

ਨਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰ ਵੰਨੀ ਜਾਉ,

ਏਸੇ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਮੰਨੀ ਜਾਉ,

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੈ ਪੰਜ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੇ,

ਪਾਣੀ, ਅੱਗ, ਅਕਾਸ਼, ਮਿੱਟੀ, ਇਹ ਪਾਉਣੀ,

ਵਿੰਗ ਤੜਿੰਗੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ,

ਮੁਸਕਾਨ ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

www.punjabilibrary.com

ਮੇਰੇ ਤੇ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਫਰਕ

ਜੇ ਤੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਮਾਲਕ,

ਮੈਂ ਵੀ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ,

ਜੇ ਤੂੰ ਸੂਰਜ ਸੋਹਣਾ ਚਾਨਣ,

ਤਾਂ ਕਿਰਨ ਕਿਵੇਂ ਕਰੂਪ,

ਹਾਂ ਤੂੰ ਏ ਸਭ ਤੋਂ ਸੋਹਣਾ ਦਿਲਬਰ,

ਮੈਂ ਵੀ ਤਾਂ ਗਰਕ ਨਹੀਂ ਕੋਈ,

ਮੇਰੇ ਤੇ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕੋਈ।

ਉਹ ਪਾਕ ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਮ-ਆਤਮਾ,

ਮੈਂ ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਜੀਵ ਆਤਮਾ,

ਇਹ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਉਸਦਾ ਡੇਰਾ,

www.punjabilibrary.com

ਮੇਰਾ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਬਸੇਰਾ,

ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਅਧੂਰੇ,

ਜਿਵੇਂ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਵਰਕ ਨਹੀਂ ਕੋਈ,

ਮੇਰੇ ਤੇ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕੋਈ।

ਉਹ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਉਹਦੀ ਲਹਿਰ ਜਹੀ,

ਉਹ ਦਿਨ ਤੇ ਮੈਂ ਉਹਦੀ ਪਹਿਰ ਜਹੀ,

ਉਹ ਨਾਗ ਤੇ ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਜ਼ਹਿਰ ਜਹੀ,

ਜੇ ਉਹ ਨੇਰ੍ਹੀ ਤੇ ਮੈਂ ਕਹਿਰ ਜਹੀ,

ਉਹਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨਹੀਂ,

ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਬਿਨ ਉਹਦਾ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਕੋਈ,

ਮੇਰੇ ਤੇ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕੋਈ।

ਤੂੰ ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਜੇ,

ਮੇਰਾ ਰੋਮ-ਰੋਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਚ' ਖਿਲਜੇ,

ਜੇ ਤੂੰ ਮਿਲੇ ਮੈਨੂੰ ਪਾਰਸ ਬਣ ਕੇ,

ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਕੰਚਨ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਜੇ,

ਇਸ ਕੂੜ ਰੂਹ ਨੂੰ ਰੰਗ ਲਉ ਜੀ,

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਬਿਨ ਇਹਦੀ ਪਰਖ ਨਹੀਂ ਕੋਈ,

ਮੇਰੇ ਤੇ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕੋਈ।

ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਖ਼ੁਆਬ

ਕੁਛ ਤੂੰ ਵੇਖੇਂ ਕੁਛ ਮੈਂ ਵੇਖਾਂ,

ਦਿਲ ਦੇ ਜੋ ਅਰਮਾਨ,

ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਇਹ ਦੇਖ ਹਵਾਵਾਂ,

ਹੋਈਆਂ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ,

ਧਰਤੀ ਅੰਬਰ ਧੁੰਦਲੇ ਹੋਗੇ,

ਖੁਦ ਨੂੰ ਦੇਣ ਜੁਆਬ ,

ਦੋਹਾਂ ਨੈਣੀ ਜਗਦੇ ਜਾਂਦੇ,

ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬ ।

ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਹੋਵੇ,

ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਜਗ ਵਸਾਈਏ,

ਤੇਰੇ ਸੁਪਨੇ ਮੇਰੇ ਹੋ ਜਾਣ,

ਸਭ ਪੂਰੇ ਕਰ ਵਖਾਈਏ,

ਪੀਂਘ ਹੋਵੇ ਅਸਮਾਨਾਂ ਵਾਲੀ,

www.punjabilibrary.com

ਵਿਚ ਵੱਜਦੀ ਕੋਈ ਰਬਾਬ,

ਦੋਹਾਂ ਨੈਣੀ ਜਗਦੇ ਜਾਂਦੇ,

ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬ ।

ਇਕ ਤੂੰ ਹੋਵੇ ਇਕ ਮੈਂ ਹੋਵਾ,

ਲਾਈਏ ਚੰਨ ਦਾ ਗੇੜਾ,

ਦੋਹਾਂ ਜਦ ਗਲਵਕੜੀ ਪਾਉਣੀ,

ਉਹ ਆਉਣਾ ਵਕਤ ਸੁਨਹਿਰਾ,

ਤੈਨੂੰ ਸੁਣਲਾਂ ਤੈਨੂੰ ਗਾਵਾਂ,

ਜਿਉਂ ਜੈਜਾਵੰਤੀ ਰਾਗ,

ਦੋਹਾਂ ਨੈਣੀ ਜਗਦੇ ਜਾਂਦੇ,

ਇਹ ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬ ।

ਤੇਰੇ ਮੱਥੇ ਲਾਵਾਂ ਟਿੱਕੇ,

ਆਪਨੇ ਲਬ ਸ਼ੁਹਾਵਾਂ ਮੈਂ,

ਤੈਨੂੰ ਦੇਖਾਂ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹਵਾਂ,

www.punjabilibrary.com

ਜਦ ਵੀ ਆਵਾਂ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ,

ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਕੇ,

ਬਣੀਏ ਇੰਝ ਨਵਾਬ ,

ਦੋਹਾਂ ਨੈਣੀ ਜਗਦੇ ਜਾਂਦੇ,

ਇਹ ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬ ।

ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਂਵੇ ਲਿਖੀਏ,

ਇਹ ਜਿੰਦਗੀ ਜਦ ਵੀ ਮੁਕ ਜਾਵੇ,

ਜੇ ਜੜ ਵਾਂਗੂ ਇਕ ਸੜ ਜਾਵੇ,

ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਖੁਦ ਹੀ ਸੁੱਕ ਜਾਵੇ,

ਮੈਂ ਰੋਵਾਂ ਅੱਖ ਤੇਰੀ ਭਿੱਜ ਜੇ,

ਆਵੇ ਹੰਝੂਆਂ ਦਾ ਸੈਲਾਬ,

ਦੋਹਾਂ ਨੈਣੀ ਜਗਦੇ ਜਾਂਦੇ

ਇਹ ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬ ।

ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਖੂਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ,

www.punjabilibrary.com

ਖੇਡੇ ਦੋਹਾਂ ਨਾਲ ਕਦੀ,

ਹੱਸਦੇ ਹੱਸਦੇ ਜਿੰਦਗੀ ਨਿਕਲੇ,

ਨਾ ਹੋਵੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਦੀ,

ਤੂੰ ਆਖੇ ਤੇ ਮੰਨਲਾ ਸਭ ਕੁਛ,

ਜਿਵੇਂ ਰੱਬ ਦੀ ਮੰਨਦਾ ਨਾਦ,

ਦੋਹਾਂ ਨੈਣੀ ਜਗਦੇ ਜਾਂਦੇ,

ਇਹ ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਖੁਆਬ ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

ਸਖ਼ਤ ਸਜਾਵਾਂ

ਮੰਗਾਂ ਜੋ ਵੀ ਰੱਖਾਂ,

ਮੰਨਿਆ ਸਭ ਠੀਕ ਨਹੀਂ,

ਜੇ ਪੂਰੀਆਂ ਹੀ ਨੀ ਕਰਨੀਆਂ,

ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਸੋਚ ਉਲੀਕਣੀ,

ਸੁਪਨਾ ਇੱਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ,

ਰੋਟੀ ਖਾਵਾਂ ਬਸ ਸੁੱਖ ਦੀ,

ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਹੀ ਨਾ ਕਰੇ,

ਮੇਰੀ ਇਸ ਭੁੱਖ ਦੀ,

ਇਸ਼ਕ ਦੋ ਵਾਰ ਕੀਤਾ,

ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਵੀ ਭਾਇਆ ਨਾ,

ਬਸ ਉਡੀਕ ਲਿਖੀ ਲੇਖਾਂ ਚ',

ਕੋਈ ਏਡਾ ਜ਼ੁਲਮ ਕਮਾਇਆ ਨਾ,

ਹਾਂ ਗਿਆਨ ਸੋਹਣਾ ਦੇ ਤਾ,

ਮੰਨਿਆ ਇਹ ਦਾਨ ਏ,

ਪਰ ਗਰੀਬ ਬੰਦੇ ਲਈ,

ਬਸ ਇਹੀ ਵਰਦਾਨ ਏ,

ਦੇਖਾਂ ਜੱਦ ਛੱਤ ਨੂੰ,

ਲੱਗੇ ਅਸਮਾਨ ਸਾਰਾ ਮੇਰਾ ਏ,

ਜੱਦ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾਂ,

ਤੇਰਾ ਹਰ ਥਾਂ ਡੇਰਾ ਏ,

ਹਾਂ ਜਾਤ ਮੇਰੀ ਛੋਟੀ,

ਕੋਈ ਗਲ਼ ਲਾਵੇ ਨਾ,

ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹਵਾਂ,

ਕਦੇ ਉਹਦੇ ਮਨ ਭਾਵੇ ਨਾ,

ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਏ,

ਦੇਖਾਂ ਕੀ ਤੂੰ ਭਾਗ ਲਾਉਂਦਾ ਏ,

ਹੋਵੂ ਉਮੀਦਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ,

ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਆਪਣਾ ਚਲਾਉਂਦਾ ਏ,

ਖੁਆਬ ਏਨੇ ਖਾਸ ਨਹੀਂ,

ਤਾਵੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਨੇ,

ਤੇਰੀਆਂ ਜੋ ਰਹਿਮਤਾਂ,

ਇਹ ਸਖ਼ਤ ਸਜਾਵਾਂ ਨੇ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

ਮੁੱਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ

ਇਹ ਰਸਮ ਪੁਰਾਣੇ ਵਕਤਾਂ ਤੋਂ,

ਐਦਾਂ ਹੀ ਚਲਦੀ ਆਈ ਏ,

ਗਰੀਬੀ ਪੜ੍ਹਨ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ,

ਹੱਥ ਹੀ ਮਲਦੀ ਆਈ ਏ,

ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਵੜਨੇ ਲਈ,

ਬੜੀ ਕੀਮਤ ਵੱਡੀ ਚੁਕਾਈ ਏ,

ਇਹ ਜੋ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਏ,

ਬੜੀ ਔਖੀ ਸਦਾ ਕਮਾਈ ਏ।

ਨਾ ਫਰਕ ਪਵੇ ਕਦੇ ਤਕੜੇ ਨੂੰ,

ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਗਰੀਬ ਦਾ ਹੋਇਆ ਏ,

ਚੁੱਕ-ਚੁੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਨੇ,

ਖੁਦ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਰੋਇਆ ਏ,

ਜਦ ਦਾਖਲਾ ਮਿਲਿਆ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ,

www.punjabilibrary.com

ਤੇਰੀ ਹੀ ਖੁਦਾ ਖੁਦਾਈ ਏ,

ਇਹ ਜੋ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਏ,

ਬੜੀ ਔਖੀ ਸਦਾ ਕਮਾਈ ਏ।

ਸਭ ਹੱਥ ਵੱਸ ਆ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ,

ਜਗ ਨੂੰ ਵਰਨ ਚ' ਵੰਡਿਆ ਏ,

ਇਸ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਰੌਲੇ ਨੂੰ,

ਧਰਮ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਭੰਡਿਆ ਏ,

ਜਦ ਮੁੱਲ ਨਾ ਪੈਂਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਦਾ,

ਰੱਬ ਤੇ ਤਹੁਮਤ ਲਾਈ ਏ,

ਇਹ ਜੋ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਏ,

ਬੜੀ ਔਖੀ ਸਦਾ ਕਮਾਈ ਏ।

ਦਿਲ ਬਾਪ ਬੱਚੇ ਲਈ ਕੱਢ ਕੇ ਵੇਚੇ,

ਮਾਂ ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਵੇਚ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਏ,

ਵੇਖ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਦਾ,

www.punjabilibrary.com

ਫਾਇਦਾ ਬੜਾ ਉਠਾਇਆ ਏ,

ਸਰਕਾਰ ਸਦਾ ਮਨ ਆਈ ਕੀਤੀ,

ਬਸ ਗਰੀਬੀ ਸਦਾ ਹਰਾਈ ਏ,

ਇਹ ਜੋ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਏ,

ਬੜੀ ਔਖੀ ਸਦਾ ਕਮਾਈ ਏ।

ਹਰ ਸਕੂਲ ਚ' ਇੱਕੋ ਮਾਣ ਮਿਲੇ,

ਮੁਫਤ ਮਿਲੇ ਇਹ ਗਿਆਨ ਜੋ ਏ,

ਜੇ ਪੜ੍ਹ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਸਿਰੇ ਵੀ ਲੱਗਜੇ,

ਬਸ ਸਭ ਦੇ ਵੱਲ ਇਹ ਧਿਆਨ ਹੋਜੇ,

ਨਾ ਕੁੜੀ ਮੁੰਡੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਕਰੇ,

ਅਸੀਂ ਐਸੀ ਰੀਤ ਚਲਾ ਆਈਏ,

ਇਹ ਜੋ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਏ,

ਬੜੀ ਔਖੀ ਸਦਾ ਕਮਾਈ ਏ।,

ਦੀਪ ਗਗਨ

ਬੇ ਰੰਗ ਜਿੰਦਗੀ

ਬੇ ਰੰਗ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ,

ਬਸ ਦਿਖਣ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੈ,

ਹਮਸਫਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ,

ਮਚਿਆ ਪਿਆ ਬਵਾਲ ਹੈ,

ਦਿਖਣ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸੁਪਨੇ,

ਪਰ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਲਾਲ ਹੈ,

ਦਿਲ ਕਿਸ ਨੂੰ ਖੋਲ ਸੁਣਾ ਦਿਆਂ,

ਸਭ ਦਾ ਹਾਲ ਹੀ ਬੇ ਹਾਲ ਹੈ,

ਜੋ ਭੱਜਦੇ ਲੋਕ ਦਿਖਦੇ,

ਕੱਛੂਏ ਜਿਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਏ,

ਜੋ ਵੀ ਦੇਖਾਂ ਖੁੱਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ,

ਮਨ ਵਿੱਚ ਉੱਠਦੇ ਬੜੇ ਸਵਾਲ ਹੈ,

ਮੈਂ ਤੁਛ ਪ੍ਰਾਣੀ ਇਸ ਦਾ,

ਇਹ ਪਦ ਪਦ ਤੇ ਬੜੀ ਕਮਾਲ ਹੈ,

ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਫਿਰਦਾ,

ਅੰਦਰ ਬੈਠਾ ਉਹ ਅਕਾਲ ਹੈ,

ਤਲਾਸ਼ ਮਹਿਬੂਬ ਦੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ,

ਬਹੁਤੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਗਾਲ ਹੈ,

ਪਰ ਤੇਰੀ ਇੱਕ ਆਹਟ ਤੇ,

ਇਹ ਬਦਲੀ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ,

ਬੇ ਰੰਗ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ,

ਬਸ ਦਿਖਣ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ

ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਇਹ ਮੈਨਾ,

ਚੁੱਪ ਹੋ ਕੇ ਬਹਿ ਗਈ ਆ,

ਫੁੱਲਾਂ ਵਰਗੀ ਸੀ ਇਹ ਜਿੰਦਗੀ,

ਜੋ ਕੱਖ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਆ,

ਹੁਣ ਬਸ ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹਿ ਗਈ ਆ।

ਬੜਾ ਮੋਹ ਸੀ ਕਰਦੀ ਮੇਰਾ ਉਹ,

ਇਤਬਾਰ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ,

ਜਦ ਸੌਦਾ ਹੋ ਹੀ ਗਿਆ ਇਸ਼ਕੇ ਦਾ,

ਕੀ ਵਿਚਾਰਨਾ ਲਾਭ ਕਿ ਫਾਇਦਾ,

ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਉਹ ਮੈਨੂੰ,

ਜੋ ਵੱਖ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਆ,

ਹੁਣ ਬਸ ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹਿ ਗਈ ਆ।

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ ਸੀ,

ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਪਾਲੇ ਸੁਆਰੇ ਸੀ,

ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤੀ,

ਜੋ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਤਾਰੇ ਸੀ,

ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਹਉਕੇ ਉਹਨਾਂ ਸੁਣੇ ਨਹੀਂ,

ਮੇਰੀ ਹਰ ਉਮੀਦ ਵੇਖ ਢਹਿ ਗਈ ਆ,

ਹੁਣ ਬਸ ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹਿ ਗਈ ਆ।

ਬੜੇ ਲੁੱਟਿਆ ਕਰਦਾ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸੀ,

ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਝੂਟੇ ਝੁੱਲੇ ਸੀ,

ਹੁਣ ਸਰੀਰ ਵੀ ਸਾਥ ਛੱਡ ਗਿਆ,

ਮੇਰਾ ਟੱਬਰ ਵੀ ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਗਿਆ,

ਘਰ ਵੇਚ ਕੇ ਜੋ ਮੈਂ ਖਰੀਦੀ ਸੀ,

ਉਹ ਮੌਜ ਵੀ ਹੁਣ ਲਹਿ ਗਈ ਆ,

ਹੁਣ ਬਸ ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹਿ ਗਈ ਆ।

ਬੜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਮੈਂ ਦਿੱਤੇ ਸੀ,

ਬਹੁਤੇ ਪਾਪ ਕਮਾਏ ਜੀ,

ਜੱਦ ਦਰਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਖੜਾ ਕੀਤਾ,

ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਖੋਲ ਸੁਣਾਏ ਜੀ,

ਹੁਣ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸੜੇਂਗਾ ਕੈਦ ਵਿੱਚ,

ਮੇਰੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਗੱਠੜੀ ਕਹਿ ਗਈ ਆ,

ਹੁਣ ਬਸ ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹਿ ਗਈ ਆ।

www.punjabilibrary.com

ਇਹ ਜਿੰਦਗੀ ਵੱਡਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਏ,

ਜਿਹੜਾ ਆਇਆ ਉਹਨੇ ਜਾਣਾ ਜੀ,

ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਕਬੂਲ ਸਾਨੂੰ,

ਤਾਂ ਦੁੱਖ ਵੀ ਰੱਬ ਦਾ ਭਾਣਾ ਜੀ,

ਹੱਸ ਖੇਡ ਕੇ ਕੱਟ ਲੈ ਸੁਣ ਸੱਜਣ,

ਜਿੰਨੀ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਡੋਰੀ ਰਹਿ ਗਈ ਆ,

ਹੁਣ ਬਸ ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹਿ ਗਈ ਆ।

ਸੁਮਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

www.punjabilibrary.com

ਮੂਲ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਜ ਪਿਆਰਾ

ਜੰਮਿਆ ਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖ ਅੰਦਰੋਂ,

ਤੇ ਬਾਪ ਦਾ ਹੀ ਹਮਸਾਇਆ ਏ,

ਪਰ ਦਾਦੀ ਦਾਦੇ ਵਰਗਾ ਨਾ,

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਏ,

ਜਿਸ ਜੰਮਿਆ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਦੇ,

ਸਾਰੇ ਜਗ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਆਰਾ ਏ,

ਇਹ ਪਿਆਰ ਪਵਿੱਤਰ ਰੱਬ ਵਰਗਾ,

ਤਾਂਹੀ ਮੂਲ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਜ ਪਿਆਰਾ ਏ।

ਮੋਢੇ ਰੱਖ ਕੇ ਜਗ ਘੁਮਾਇਆ,

ਦਿੱਤੇ ਦਾਦੀ ਮੱਖਣ ਪੇੜੇ ਜੋ,

ਕਦੀ ਚਾੜ ਘਨੇੜੇ ਝੂਟੇ ਦਿੱਤੇ,

ਸਭ ਖ਼ੁਸ਼ ਕੀਤੇ ਸੀ ਵਿਹੜੇ ਜੋ,

ਘਰ ਦੀ ਰੌਣਕ ਦਾਦਾ ਦਾਦੀ,

ਪੁੱਤ ਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਦੁਲਾਰਾ ਏ,

ਇਹ ਪਿਆਰ ਪਵਿੱਤਰ ਰੱਬ ਵਰਗਾ,

ਤਾਂਹੀ ਮੂਲ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਜ ਪਿਆਰਾ ਏ।

ਸਭ ਚਾਅ ਹੰਢਾਏ ਦਾਦੇ ਨੇ,

ਤੇ ਦਾਦੀ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਏ,

ਹਰ ਗਲ ਤੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਟੋਕ ਦੇਵੇ,

ਤੂੰ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਰੁਲਾਇਆ ਏ,

ਜੋ ਚਾਹਿਆ ਸੀ ਉਹ ਮਿਲ ਜਾਵੇ,

ਨਾ ਲਾਇਆ ਕੋਈ ਲਾਰਾ ਏ,

ਇਹ ਪਿਆਰ ਪਵਿੱਤਰ ਰੱਬ ਵਰਗਾ,

ਤਾਂਹੀ ਮੂਲ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਜ ਪਿਆਰਾ ਏ।

ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਗੂੜ੍ਹਾ ਜਗ ਨਾਲੋਂ,

ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣੇ ਨਾ,

ਮਾਂ ਬਾਪ ਤੋਂ ਵਧ ਜਦ ਪਿਆਰ ਮਿਲੇ,

ਫਿਰ ਪੋਤਾ ਕਿਉਂ ਪਛਾਣੇ ਨਾ,

ਖਾ ਕੇ ਠੋਕਰਾਂ ਵੀ ਨੇ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ,

ਸਭ ਬੋਲਦੇ ਕਾਹਤੋਂ ਖਾਰਾ ਏ,

ਇਹ ਪਿਆਰ ਪਵਿੱਤਰ ਰੱਬ ਵਰਗਾ,

ਤਾਂਹੀ ਮੂਲ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਜ ਪਿਆਰਾ ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

ਤੂੰ ਹਾਂ ਤੂੰ

ਤੂੰ, ਹਾਂ ਤੂੰ,

ਇੱਕ ਰਾਤ, ਆਇਆ ਸੀ ਮੇਰੇ ਖ਼ੁਆਬ ਵਿੱਚ,

ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕੁਝ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ,

ਰਸ ਭਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਗੁਲਾਬ ਵਿੱਚ,

ਮੈਂ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਮਝਿਆ ਨਾ,

ਰਾਗ ਕਿਹੜਾ ਚੱਲੇ ਰਬਾਬ ਵਿੱਚ,

ਕੁਝ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਖੇਡ ਗਿਣਾਈ ਸੀ,

ਪਰ ਕੁਝ ਆਇਆ ਨਾ ਮੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ,

ਤੂੰ, ਹਾਂ ਤੂੰ,

ਇੱਕ ਰਾਤ, ਆਇਆ ਸੀ ਮੇਰੇ ਖ਼ੁਆਬ ਵਿੱਚ।

ਮੈਂ, ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ,

ਹੁਣ ਤੱਕ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਹੀ ਅਨਜਾਣ ਹਾਂ,

ਤੂੰ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅੰਸ਼ ਦੱਸਦਾ ਸੀ,

ਕਿ ਮੈਂ, ਇਸ ਜੱਗ ਉੱਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਹਾਂ,

ਤੂੰ ਗੱਲਾਂ ਮਾਰੂਥਲ ਦੀਆਂ ਕਰਦਾ ਸੀ,

ਖੁਰ ਦੱਸਦਾ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਢਾਬ ਵਿੱਚ,

ਤੂੰ, ਹਾਂ ਤੂੰ,

ਇੱਕ ਰਾਤ, ਆਇਆ ਸੀ ਮੇਰੇ ਖੁਆਬ ਵਿੱਚ।

ਤੂੰ, ਰਾਤ ਨੂਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸੀ,

ਦੇਖ ਤੈਨੂੰ, ਮੇਰਾ ਵੀ ਮਨ ਹਰਿਆ ਸੀ,

ਐਸਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨੀ ਦੇਖਿਆ,

ਸਮਝ ਨਾ ਆਏ, ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਜਰਿਆ ਸੀ,

ਤੈਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੇ, ਤੂੰ ਢੰਗ ਕੁਝ ਦੱਸੇ ਸੀ,

ਸੋਚਦਾ ਸੀ, ਕਿੰਝ ਲਿਆਵਾਂ ਇਹ ਲਾਭ ਵਿੱਚ,

ਤੂੰ, ਹਾਂ ਤੂੰ,

ਇੱਕ ਰਾਤ, ਆਇਆ ਸੀ ਮੇਰੇ ਖੁਆਬ ਵਿੱਚ।

ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ, ਤੇਰੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਚ' ਫਰਕ ਨੀ ਲੱਗਦਾ,

ਤੂੰ ਚਾਨਣ ਦਾ ਸੂਰਜ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਦੀਪਕ ਜੱਗਦਾ,

ਦਿਸੇ ਖੰਡਾਂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਜਿਵੇਂ,

ਤੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮੁੰਦਰ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਝਰਨਾ ਵੱਗਦਾ,

ਜਨਮ ਇਹ ਅਖੀਰ ਦਾ ਭੋਗ ਕੇ,

ਵੱਸ ਜਾਣਾ ਹੁਣ ਮੈਂ ਜਨਾਬ ਵਿੱਚ,

ਤੂੰ, ਹਾਂ ਤੂੰ,

ਇੱਕ ਰਾਤ, ਆਇਆ ਸੀ ਮੇਰੇ ਖ਼ੁਆਬ ਵਿੱਚ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

www.punjabilibrary.com

ਮੈਂ ਹਾਂ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ

ਜਦ ਨਿਕਲੇ ਰੰਗਾਂ ਚੋਂ ਰੰਗ ਨਿਕਲੇ,

ਕਈ ਵੱਖ ਨਿਕਲੇ ਕਈ ਸੰਗ ਨਿਕਲੇ,

ਅਸਮਾਨ ਵੰਡੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਸੱਭੇ,

ਵੇਖ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਤੰਗ ਨਿਕਲੇ,

ਕੁਝ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕੈਦ ਕੀਤੇ,

ਮੈਨੂੰ ਸੋਹਣਾ ਵੇਖ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬਹਿੰਦੇ,

ਜਦੋਂ ਰੰਗ ਸਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕੱਠੇ ਕੀਤੇ,

ਫਿਰ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਕਹਿੰਦੇ।

ਰੰਗ ਲਾਲ ਪੀਲੇ ਕਈ ਨੀਲੇ ਕਾਲੇ,

ਕਈ ਹਰੇ ਚਿੱਟੇ ਵੇਖ ਖੁਆਬ ਪਾਲੇ,

ਇੱਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ,

ਖੁਦ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਖੁਦ ਜੁਆਬ ਪਾਲੇ,

ਜਦੋਂ ਰਲਦੇ ਆ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਸ ,

ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਹੋਕੇ ਵੀ ਇਹ ਰਲੇ ਰਹਿੰਦੇ,

ਜਦੋਂ ਰੰਗ ਸਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕੱਠੇ ਕੀਤੇ,

ਫਿਰ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਕਹਿੰਦੇ।

ਲੋਕੀ ਮਰਦੇ ਨੇ ਮੇਰੀ ਵੇਖ ਅਦਾ ,

ਤੇ ਮੁਰੀਦ ਸਾਰੇ ਮੇਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ,

ਕਦੇ ਝੂਠ ਬੋਲਾਂ ਕਦੇ ਸੱਚ ਬੋਲਾਂ,

ਮੇਰੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਖੋ ਜਾਂਦੇ,

ਸਭ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਸ਼ੂਕ ਵਾਗੂੰ,

ਮੇਰੇ ਨਖਰੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਹਿੰਦੇ,

ਜਦੋਂ ਰੰਗ ਸਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕੱਠੇ ਕੀਤੇ,

ਫਿਰ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਕਹਿੰਦੇ।

ਮੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿਆਰ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਆਵੇ,

ਸਭ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਆਵੇ,

www.punjabilibrary.com

ਜਦੋਂ ਵੇਖੇ ਮੇਰੇ ਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ,

ਇਸ਼ਕ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਚੋਂ ਸੰਗ ਆਵੇ,

ਕਈ ਬੰਨਦੇ ਨੇ ਪੁਲ ਤਾਰੀਫਾਂ ਵਾਲੇ,

ਤੇ ਚੜ ਜਾਂਦੇ ਟਿੱਕੇ ਥੱਲੇ ਵੱਲ ਲਹਿੰਦੇ,

ਜਦੋਂ ਰੰਗ ਸਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕੱਠੇ ਕੀਤੇ,

ਫਿਰ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਕਹਿੰਦੇ।

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਮੈਂ ਰਾਣੀ ਲੱਗਾ,

ਕਈ ਯੁੱਗਾਂ ਤੋਂ ਨੇ ਏਥੇ ਦਾਸ ਮੇਰੇ,

ਇੱਕੋ ਵਰਕੇ ਤੇ ਸਾਰਾ ਜੱਗ ਵਾਹਦਾਂ,

ਕਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਸ਼ ਮੇਰੇ,

ਕਰਾਂ ਬਿਆਨ ਜਦੋਂ ਅਹਿਸਾਸ ਸਾਰੇ,

ਫਿਰ ਸੋਚ ਮੈਨੂੰ ਏਥੇ ਰੋਣੇ ਲੈਂਦੇ,

ਜਦੋਂ ਰੰਗ ਸਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕੱਠੇ ਕੀਤੇ,

ਫਿਰ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਕਹਿੰਦੇ।

ਰੂਹ ਕੰਬ ਜਾਂਦੀ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖ ਲੋਕਾਂ,

ਜਦੋਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਨਿਹਾਰਿਆ ਏ,

ਇਤਿਹਾਸ ਬੜੇ, ਮੈਂ ਬਿਆਨ ਕਰਾਂ,

ਵੇਖ ਹੰਝੂ ਲੋਕਾਂ ਖੁਦ ਸਾੜਿਆ ਏ,

ਰੂਹ ਖੁਦ ਵੀ ਮੇਰੀ ਕੰਬ ਜਾਂਦੀ ,

ਰੰਗ ਹਿਜ਼ਰਾਂ ਵਾਲੇ ਜਦੋਂ ਫੱਟ ਪੈਂਦੇ,

ਜਦੋਂ ਰੰਗ ਸਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕੱਠੇ ਕੀਤੇ,

ਫਿਰ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਕਹਿੰਦੇ।

ਦੀਪ ਗਗਨ

www.punjabilibrary.com

ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੀ ਅਖੀਰ ਨਹੀਂ

ਬਹੁਤ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਲਿਖਦਿਆਂ,

ਕੁਝ ਹੋਏ ਅੱਠ ਦਸ ਸਾਲ ਨੇ,

ਮਨ ਦੀਆਂ ਭਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ,

ਕਲ਼ਮ ਦੀ ਬੱਝੀ ਇਸ ਚਾਲ ਨੇ,

ਸਭ ਟੇਢੇ-ਮੇਢੇ ਅੱਖਰ ਜੋੜੇ ਨੇ,

ਕੋਈ ਸਿੱਧੀ ਖਿੱਚੀ ਲਕੀਰ ਨਹੀਂ,

ਕਲ਼ਮ ਮੇਰੀ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਲਿਖਣਾ,

ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੀ ਅਖੀਰ ਨਹੀਂ।

ਮਹਿਬੂਬ ਲਈ ਬਹੁਤਾ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ,

ਇਸ਼ਕੇ ਤੋਂ ਖਾਧੀ ਚੋਟ ਸੀ,

ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਚਾਰ ਬਦਲ ਗਏ,

ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਲਈ ਓਟ ਸੀ,

ਰੱਬ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕੁ ਲਿਖਿਆ,

ਮੈਂ ਬਣਿਆ ਅਜੇ ਫ਼ਕੀਰ ਨਹੀਂ,

ਕਲ਼ਮ ਮੇਰੀ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਲਿਖਣਾ,

ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੀ ਅਖੀਰ ਨਹੀਂ।

ਕੁਝ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਿੱਸੇ ਲਿਖੇ ਨੇ,

ਜੋ ਸਭ ਨੂੰ ਆਏ ਪਸੰਦ ਨੇ,

ਔਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਾਣ ਕੇ,

ਮੈਂ ਬਹੁਤੇ ਜੋੜੇ ਬੰਦ ਨੇ,

ਭੁੱਲਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮੈਥੋਂ ਹੋ ਗਈਆਂ,

ਸੋ ਮੰਨਿਆ ਮੈਂ ਕੋਈ ਪੀਰ ਨਹੀਂ,

ਕਲ਼ਮ ਮੇਰੀ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਲਿਖਣਾ,

ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੀ ਅਖੀਰ ਨਹੀਂ।

ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਅੱਗੇ ਬਹਿਤਰ ਲਿਖਾਂ,

ਹਰ ਇੱਕ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ,

ਹੋਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦੇਣਾ,

www.punjabilibrary.com

ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਾਣ ਕੇ,

ਰੱਬ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਬਸ ਨਾ ਚੀਜ਼ ਹਾਂ,

ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਤਕਦੀਰ ਨਹੀਂ,

ਕਲ਼ਮ ਮੇਰੀ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਲਿਖਣਾ,

ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੀ ਅਖੀਰ ਨਹੀਂ,

ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੀ ਅਖੀਰ ਨਹੀਂ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

www.punjabilibrary.com

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ

+91 9779324826

(ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਹੋਰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪੜਨ ਲਈ ਆਪ ਸਾਨੂੰ ਵੱਟਸਐੱਪ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।)

Instagram

@preet_di_shayari

E-mail

preetdishayari@gmail.com

To read more stories from Preet Singh Bhaini go to the link below

http://punjabilibrary.com/authors/preet-singh-bhaini/